

**Chambre
des Représentants**

30 JUIN 1953.

PROJET DE LOI
relatif aux pensions de dédommagement des
victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de
leurs ayants droit.

**TEXTE
ADOPTÉ AU PREMIER VOTE (1).**

CHAPITRE PREMIER.

**Des bénéficiaires et des conditions générales
du dédommagement.**

Article premier.

§ 1. Donnent lieu à dédommagement en vertu de la présente loi, les dommages certains résultant nécessairement d'une atteinte à l'intégrité physique de la personne, causée directement par l'un des faits de guerre énumérés limitativement à l'article 2.

Toutefois, si le fait de guerre consiste en l'un de ceux visés par les deux premiers alinéas de l'article 4 de la présente loi, en l'incorporation forcée dans la Wehrmacht, en la mise au travail en Belgique imposée par l'ennemi ou ses agents ou en l'évacuation forcée, il suffit que l'atteinte à l'intégrité physique ait été causée durant ces faits de guerre et par le fait de ceux-ci.

Ne donnent pas lieu à indemnisation en vertu de la présente loi, les dommages subis dans les conditions fixées à l'article premier des lois sur les pensions de réparation coordonnées par l'arrêté du Régent du 5 octobre 1948, par les personnes visées à l'article 2 des mêmes lois.

§ 2. Au sens de la présente loi :

a) le fait dommageable est l'atteinte à l'intégrité physique de la personne par le fait de guerre dans les conditions fixées au § 1;

b) les dommages sont les infirmités, l'aggravation d'infirmités étrangères au fait dommageable et le décès causés nécessairement par le fait dommageable.

Voir :

Documents de la Chambre :

411 (1950-1951) : Projet de loi.
509, 641 (1950-1951), 26, 215, 235, 237, 263, 281, 462, 467, 534 et
555 (1951-1952) : Amendements.
295 : Rapport.
404, 426, 431, 432, 537 et 564 : Amendements.

Annales de la Chambre :

18, 25 et 30 juin 1953.

(1) Les amendements adoptés au premier vote sont imprimés en italiques.

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

30 JUNI 1953.

WETSONTWERP
betreffende de herstelpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden.

**TEKST
AANGENOMEN IN EERSTE LEZING (1).**

EERSTE HOOFDSTUK.

Gerechtigden en algemene voorwaarden van het herstel.

Eerste artikel.

§ 1. Geven aanleiding tot herstel krachtens deze wet de zekere schaden, welke noodzakelijk voortvloeien uit een rechtstreeks door een van de in artikel 2 beperkend opgesomde oorlogshandelingen veroorzaakte aantasting van de lichamelijke gaafheid van de persoon.

Indien evenwel de oorlogshandeling bestaat in een der gene bedoeld bij de eerste twee leden van artikel 4 van deze wet, in de verplichte inlijving bij de Wehrmacht, in de door de vijand of zijn agenten opgelegde verplichte tewerkstelling in België, of in de gedwongen ontruiming, volstaat het dat de aantasting van de lichamelijke gaafheid veroorzaakt werd gedurende deze oorlogshandelingen en door toedoen van deze.

Geven geen aanleiding tot schadeloosstelling krachtens deze wet, de schaden geleden, onder de voorwaarden bepaald in het eerste artikel van de wetten op de vergoedingspensioenen samengeordend bij het besluit van de Regent van 5 October 1948, door de personen bedoeld in artikel 2 van dezelfde wetten.

§ 2. In de zin van deze wet :

a) is het schadelijk feit de aantasting van de lichamelijke gaafheid van de persoon door de oorlogshandeling onder de in § 1 bepaalde voorwaarden;

b) zijn de schaden, de lichaamsgebreken, de verergering van lichaamsgebreken, welke vreemd zijn aan het schadelijk feit en het overlijden, elk noodzakelijk door het schadelijk feit veroorzaakt.

Zie :

Stukken van de Kamer :

411 (1950-1951) : Wetsonwerp.
509, 641 (1950-1951), 26, 215, 235, 237, 263, 281, 462, 467, 534 en
555 (1951-1952) : Amendementen.
295 : Verslag.

404, 426, 431, 432, 537 en 564 : Amendementen.

Handelingen van de Kamer :

18, 25 en 30 Juni 1953.

(1) De in eerste lezing aangenomen amendementen zijn cursief gedrukt.

§ 3. Les infirmités et leurs aggravations donnent lieu aux pensions et indemnités prévues au chapitre II de la présente loi, tandis que les décès donnent lieu aux pensions attribuées aux ayants droit par le chapitre III.

§ 4. La loi ne s'applique qu'aux Belges.

Cette qualité doit exister :

a) dans le chef de la victime au moment du fait dommageable et au moment de la décision d'octroi de la pension ou à celui du décès si elle est décédée avant reconnaissance de ses droits;

b) en outre, dans le chef des ayants droit au moment du décès de la victime et au moment de la décision d'octroi de la pension.

§ 5. Par dérogation au § 4 qui précède, sont admis au bénéfice de la présente loi, quelles que soient leur nationalité et celle de la victime, les orphelins d'étrangers ou d'apartrides auxquels la qualité d'ayant droit de bénéficiaire du statut des prisonniers politiques a été reconnue.

Ils ne peuvent toutefois prétendre à pension que pendant le temps où ils résident effectivement en Belgique et pour autant qu'ils ne puissent bénéficier d'une pension accordée pour le même dommage par une législation étrangère ou en vertu de l'article 51, § 2, des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

§ 6. Le requérant doit établir par toute voie de droit qu'il réunit les conditions prévues par le présent article.

Art. 2.

Sont seuls réputés faits de guerre pour l'application de la présente loi :

1° les mesures prises ou les faits accomplis entre le 27 août 1939 et le 15 novembre 1945 par les puissances ennemis, leurs agents ou leurs ressortissants, à l'occasion de la guerre;

2° les mesures prises ou les faits accomplis entre le 27 août 1939 et le 8 mai 1945 par l'Etat belge, les Nations alliées ou leurs agents, à l'occasion de la défense ou de la libération de la Belgique, à l'exclusion des mesures de sécurité prises en mai 1940 par l'Etat belge à l'égard de certains citoyens;

3° les mesures prises ou les faits accomplis par les citoyens dans une pensée patriotique en vue de se soustraire aux ordres de réquisition de l'ennemi ou d'en atténuer les effets;

4° les crimes et délits contre les personnes commis entre le 10 mai 1940 et le 15 juillet 1945 :

a) à la faveur de la désorganisation des pouvoirs publics résultant de l'état de guerre;

b) à force ouverte ou par violence, par des attroupements ou rassemblements armés ou non armés;

5° les actes destinés à atteindre dans leurs moyens défensifs ou offensifs ou dans leur production les Etats en guerre avec la Belgique, ainsi que ceux destinés à atteindre certaines personnes en raison de leurs agissements contraires aux intérêts de l'Etat belge;

6° l'explosion, au cours de la guerre 1940-1945 ou postérieurement à celle-ci de munitions et engins de guerre, non entrés dans le patrimoine de particuliers ou non pris ou repris en inventaire par l'armée.

§ 3. De lichaamsgebreken en hun verergeringen geven aanleiding tot de pensioenen en vergoedingen bepaald in hoofdstuk II van deze wet, terwijl het overlijden aanleiding geeft tot de pensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden door hoofdstuk III.

§ 4. De wet is enkel op de Belgen van toepassing.

Deze hoedanigheid dient te bestaan :

a) in hoofde van het slachtoffer op het ogenblik van het schadelijk feit en op het ogenblik van de beslissing tot toekenning van het pensioen, of van het overlijden indien het slachtoffer vóór de toekenning van zijn rechten overleden is;

b) bovendien, in hoofde van de rechtverkrijgenden, op het ogenblik van het overlijden van het slachtoffer en op het ogenblik van de beslissing tot toekenning van het pensioen.

§ 5. In afwijking van § 4, welke voorafgaat, worden toegelaten tot het genot van deze wet, welke hun nationaliteit of degene van het slachtoffer ook is, de wezen van buitenlanders of vaderlandlozen, aan wie de hoedanigheid van rechtverkrijgende van een gerechtigde op het statuut der politieke gevangenen werd toegekend.

Zij kunnen evenwel slechts aanspraak maken op pensioen voor de tijd dat zij werkelijk in België verblijven en voor zover zij geen pensioen kunnen genieten dat voor dezelfde schade door een buitenlandse wetgeving of krachtens artikel 51, § 2, der samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen wordt toegekend.

§ 6. De verzoeker moet met alle rechtsmiddelen bewijzen dat hij de bij dit artikel gestelde voorwaarden vervult.

Art. 2.

Als oorlogshandelingen worden voor de toepassing van deze wet alleen aangemerkt :

1° de maatregelen of handelingen, tussen 27 Augustus 1939 en 15 November 1945 door de vijandelijke mogendheden, hun agenten of onderdanen genomen of verricht ter gelegenheid van de oorlog;

2° de maatregelen of handelingen, tussen 27 Augustus 1939 en 8 Mei 1945 door de Belgische Staat, de geallieerde landen of hun agenten genomen of verricht ter gelegenheid van de verdediging of de bevrijding van België, met uitsluiting van de veiligheidsmaatregelen in Mei 1940 door de Belgische Staat ten aanzien van sommige Staatsburgers genomen;

3° de maatregelen of handelingen door de Staatsburgers met vaderlandlievende bedoeling genomen of verricht ten einde zich aan de opeisingsbevelen van de vijand te onttrekken of de gevolgen daarvan te verminderen.

4° de misdaden en wanbedrijven, tussen 10 Mei 1940 en 15 Juli 1945 tegen personen gepleegd :

a) dank zij de ontreddering der openbare besturen ingevolge de staat van oorlog;

b) met openlijk machtsvertoon of met geweld, door al dan niet gewapende samenscholingen of bijeenkomsten;

5° de daden bestemd om de met België in oorlog zijnde Staten in hun aanvals- of weermiddelen of in hun productie te treffen, alsmede de daden bestemd om sommige personen wegens hun handelingen in strijd met de belangen van de Belgische Staat te treffen;

6° de ontploffing, tijdens de oorlog 1940-1945 of nadien, van munitie en oorlogstuig, welke niet in het vermogen van particulieren gekomen zijn of niet in de inventaris van het leger opgenomen of opnieuw opgenomen werden.

Art. 3.

§ 1. Même s'il n'est pas satisfait aux conditions affectant le lien de causalité devant exister entre le fait de guerre et l'atteinte à l'intégrité physique de la personne, telles qu'elles sont exprimées à l'article premier, § 1, premier et deuxième alinéas, donnent néanmoins lieu à dédommagement :

1° le dommage résultant de l'atteinte à l'intégrité physique causée par le fait de guerre prévu à l'article 2, 6°, si le fait qui a causé l'explosion n'est constitutif ni de dol ni de faute lourde dans le chef de la victime;

2° le dommage résultant de l'atteinte à l'intégrité physique si cette atteinte a été causée à la fois par le fait de la victime et par une action de l'ennemi dirigée personnellement contre elle et si cette atteinte a entraîné la mort de la victime ou une ou plusieurs infirmités dont le ou les taux d'invalidité calculés conformément aux prescriptions de l'article 7, § 1, et éventuellement additionnés et portés au multiple de cinq immédiatement supérieur, sont de 30 % au moins; il n'en est toutefois pas ainsi lorsque le fait de la victime constitue une infraction exclue de l'amnistie prévue à l'arrêté-loi du 20 septembre 1945 ou apparaît comme contraire aux intérêts belges.

§ 2. Sans préjudice des droits acquis en vertu de décisions judiciaires coulées en force de chose jugée ou en vertu de conventions venues entre parties, les articles 1382 à 1386bis du Code civil, en tant qu'ils mettent en cause la responsabilité de l'Etat belge ou d'autres administrations publiques, ne sont pas applicables aux faits de guerre prévus par la présente loi.

Art. 4.

Lorsque le fait de guerre allégué consiste en la mise au travail en Allemagne ou dans un des pays occupés par l'Allemagne autre que la Belgique, ou en la soustraction volontaire aux obligations de travail ou aux obligations à caractère militaire imposées par l'ennemi, il n'est statué sur les demandes de pension que si une décision exécutoire a été rendue par les autorités compétentes pour connaître des demandes tendant à la reconnaissance de la qualité de déporté pour le travail obligatoire de la guerre 1940-1945 ou de la qualité de réfractaire.

Le Ministre et les Commissions ayant pouvoir de statuer en vertu de la présente loi se conformeront à la décision exécutoire des autorités visées à l'alinéa précédent quant à la réalité du fait de guerre jugé par elles.

Toute demande de pension fondée sur un fait de guerre prévu à l'alinéa premier peut être considérée comme demande régulière tendant au bénéfice du statut des déportés pour le travail obligatoire de la guerre 1940-1945 ou du statut des résistants civils et des réfractaires.

Art. 5.

§ 1. Les pensions et allocations accordées par la présente loi constituent une réparation forfaitaire; toute indemnité à laquelle donne lieu le même fait dommageable en est déduite, à l'exception de l'indemnité résultant d'une assurance contractuelle.

S'il s'agit d'indemnités payées sous forme de rente, sont seules déduites les sommes échues ultérieurement à la date d'entrée en jouissance de la pension.

Art. 3.

§ 1. Zelfs wanneer niet voldaan is aan de bij het eerste artikel, § 1, eerste en tweede lid, gestelde voorwaarden met betrekking tot het oorzakelijk verband, hetwelk dient te bestaan tussen de oorlogshandeling en de aantasting van de lichamelijke gaafheid van de persoon, geven niettemin aanleiding tot herstel :

1° de schade welke voortvloeit uit de aantasting van de lichamelijke gaafheid, veroorzaakt door de bij artikel 2, 6°, bepaalde oorlogshandeling, indien bij het feit dat de ontploffing veroorzaakt heeft geen bedrog of geen grove schuld in hoofde van het slachtoffer aanwezig is;

2° de schade welke voortvloeit uit de aantasting van de lichamelijke gaafheid, indien deze aantasting tegelijkertijd veroorzaakt werd door de schuld van het slachtoffer en door een handeling van de vijand, tegen het slachtoffer zelf gericht, en indien die aantasting de dood van het slachtoffer of één of meer lichaamsgebreken tot gevolg heeft gehad, waarvan het (de) invaliditeitspercentage(s), berekend overeenkomstig de bepalingen van artikel 7, § 1, en eventueel samengegeteld en op het onmiddellijke hogere veelvoud van 5 gebracht, ten minste 30 % beloopt (belopen); zulks is echter niet het geval indien de daad van het slachtoffer een misdrijf uitmaakt, uitgesloten van de amnestie bepaald bij de besluitwet van 20 September 1945, of in strijd met de Belgische belangen blijkt te zijn.

§ 2. Onvermindert de rechten, verworven op grond van rechtelijke beslissingen in kracht van gewijsde gegaan of op grond van overeenkomsten tussen partijen tot stand gekomen, zijn de artikelen 1382 tot 1386bis van het Burgerlijk Wetboek, in zover zij de aansprakelijkheid van de Belgische Staat of van andere openbare besturen in het gedrang brengen, niet van toepassing op de oorlogshandelingen, bepaald in deze wet.

Art. 4.

Wanneer de aangevoerde oorlogshandeling bestaat in het tewerkstellen in Duitsland of in een door Duitsland bezet land behalve België, of in het zich vrijwillig onttrekken aan de arbeidsverplichtingen of verplichtingen van militaire aard door de vijand opgelegd, wordt slechts uitspraak gedaan over de aanvragen om pensioen wanneer een uitvoerbare beslissing is uitgesproken door de overheden die bevoegd zijn om kennis te nemen van de aanvragen om erkenning van de hoedanigheid van gedeporteerde voor de verplichte arbeid van de oorlog 1940-1945 of van de hoedanigheid van werkweigeraar.

De Minister en de Commissies, krachtens deze wet gemachtigd om uitspraak te doen, dienen zich te houden aan de uitvoerbare beslissing van de in het vorig lid bedoelde overheden, wat betreft de werkelijkheid van de door dezen beoordeelde oorlogshandeling.

Elke pensioensaanvraag op grond van een oorlogshandeling bedoeld in het eerste lid kan worden beschouwd als een regelmatige aanvraag om in aanmerking te komen voor het statuut der gedeporteerden voor verplichte arbeid van de oorlog 1940-1945 of voor het statuut der burgerlijke weerstanders en der werkweigeraars.

Art. 5.

§ 1. De bij deze wet toegekende pensioenen en uitkeringen vormen een forfaitaire schadeloosstelling; elke vergoeding, waartoe hetzelfde schadelijk feit aanleiding geeft, wordt daarvan afgetrokken, met uitzondering van de vergoeding die het gevolg is van een contractuele verzekering.

Betreft het vergoedingen als rente uitbetaald, dan worden alleen de sommen, vervallen na de ingetroding van het pensioen, afgetrokken.

S'il s'agit d'une indemnité en capital, celle-ci est convertie fictivement en rente, prenant cours à la date du dommage, suivant le barème en usage à la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite, et la règle énoncée à l'alinéa 2 est appliquée.

A concurrence des sommes payées en exécution de la présente loi, l'Etat est subrogé aux droits et recours que les victimes ou leurs ayants droit peuvent exercer à la suite du dommage subi.

§ 2. En aucun cas, le conjoint survivant ne peut, à ce titre, cumuler des pensions dues en vertu de la présente loi, ni cumuler une pension due en vertu de la présente loi et une pension due à raison des lois coordonnées sur les réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre 1914-1918 ou des lois coordonnées sur les pensions militaires ou des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

Si le conjoint survivant le demande, il peut bénéficier de la situation la plus favorable.

Cette demande sort ses effets au premier jour du trimestre qui suit son introduction.

CHAPITRE II.

Des pensions d'invalidité.

Art. 6.

§ 1. Si le dommage a entraîné une invalidité de 10 % ou plus, la victime peut prétendre à une pension annuelle, calculée sur la base obtenue en affectant d'un coefficient fixé par le Roi la somme de 500 francs.

Cette base est affectée d'un multiplicateur déterminé selon le tableau suivant, en fonction du taux d'invalidité. Si ce taux, tout en dépassant 10 %, n'est pas un multiple de 5, il est porté au multiple de 5 immédiatement supérieur.

10 %	...	...	...	...	...	1.5
15 %	...	...	...	...	...	2.25
20 %	...	...	...	...	...	3.25
25 %	...	...	...	...	...	4.25
30 %	...	...	...	...	...	6
35 %	...	...	...	...	...	7
40 %	...	...	...	...	...	8
45 %	...	...	...	...	...	9
50 %	...	...	...	...	...	10
55 %	...	...	...	...	...	11
60 %	...	...	...	...	...	13.25
65 %	...	...	...	...	...	14.25
70 %	...	...	...	...	...	16
75 %	...	...	...	...	...	17.25
80 %	...	...	...	...	...	19.25
85 %	...	...	...	...	...	20.50
90 %	...	...	...	...	...	22.50
95 %	...	...	...	...	...	23.75
100 %	...	...	...	...	...	26

Le montant ainsi obtenu est ramené au multiple de 10 immédiatement inférieur, compte non tenu des fractions de franc.

§ 2. Le montant de 500 francs de la somme visée au premier alinéa du § 1 est ramené :

1° à 404 francs lorsque le revenu global envisagé pour l'assiette de l'impôt complémentaire au nom du bénéficiaire

Betreft het een in kapitaal uit te betalen vergoeding, dan wordt zij, volgens de tabel in gebruik bij de Algemene Spaar- en Lijfsrentekas, fictief omgezet in een rente, ingaande op de datum van de schade, en wordt de in het tweede lid gestelde regel toegepast.

Ten belope van de in uitvoering van deze wet betaalde sommen treedt de Staat in de rechten en verhaalmiddelen welke de slachtoffers of hun rechtverkrijgenden kunnen laten gelden ingevolge de geleden schaden.

§ 2. In geen geval kan de overlevende echtgenoot als zodanig pensioenen, die krachtens deze wet verschuldigd zijn, samenvoegen; evenmin kan hij een krachtens deze wet verschuldigd pensioen samenvoegen met een pensioen, verschuldigd krachtens de samengeordende wetten op het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers 1914-1918 of krachtens de samengeordende wetten op de militaire pensioenen of krachtens de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen.

De overlevende echtgenoot kan op zijn verzoek de gunstigste regeling genieten.

Deze aanvraag heeft uitwerking de eerste dag van het kwartaal dat volgt op de indiening er van.

HOOFDSTUK II.

Invaliditeitspensioenen.

Art. 6.

§ 1. Indien de schade een invaliditeit van 10 % of meer tot gevolg heeft gehad, kan het slachtoffer aanspraak maken op een jaarlijks pensioen berekend op een basisbedrag, dat verkregen wordt door op de som van 500 frank een door de Koning bepaalde coëfficiënt toe te passen.

Op genoemd basisbedrag wordt een vermenigvuldiger toegepast, die volgens de onderstaande tabel vastgesteld is in verhouding tot het percentage der invaliditeit. Indien dit percentage, ofschoon hoger dan 10 %, geen veelvoud van 5 is, wordt het op het onmiddellijk hogere veelvoud van 5 afgerond.

10 %	...	...	...	...	...	1.5
15 %	...	...	...	...	...	2.25
20 %	...	...	...	...	...	3.25
25 %	...	...	...	...	...	4.25
30 %	...	...	...	...	...	6
35 %	...	...	...	...	...	7
40 %	...	...	...	...	...	8
45 %	...	...	...	...	...	9
50 %	...	...	...	...	...	10
55 %	...	...	...	...	...	11
60 %	...	...	...	...	...	13.25
65 %	...	...	...	...	...	14.25
70 %	...	...	...	...	...	16
75 %	...	...	...	...	...	17.25
80 %	...	...	...	...	...	19.25
85 %	...	...	...	...	...	20.50
90 %	...	...	...	...	...	22.50
95 %	...	...	...	...	...	23.75
100 %	...	...	...	...	...	26

Het aldus verkregen bedrag wordt op het onmiddellijk lagere veelvoud van 10 afgerond, zonder inachtneming van de gedeelten van een frank.

§ 2. De som van 500 frank, bij het eerste lid van § 1 bedoeld, wordt verlaagd :

1° tot 404 frank wanneer het globaal inkomen dat in aanmerking komt voor de zetting van de aanvullende be-

ou de son conjoint ou de ses descendants, s'il est mineur d'âge, excède le minimum exonéré de cet impôt, sans cependant dépasser 150 % de celui-ci;

2° à 308 francs lorsque ce revenu excède le dit minimum en dépassant 150 % de celui-ci.

L'incidence du montant des revenus quant au calcul du montant de la pension reste invariable durant cinq ans. Un nouvel examen des revenus a lieu de cinq en cinq ans.

Les revenus à prendre en considération sont ceux afférents à l'exercice fiscal qui précède l'année au cours de laquelle la demande a été introduite ou qui précède l'année de la révision des revenus.

Toutefois, lorsque la demande a été introduite avant l'entrée en vigueur de la présente loi, les revenus à prendre en considération sont ceux afférents à l'exercice fiscal précédent l'année de la publication de la loi.

Les receveurs de contributions directes sont autorisés à délivrer, directement et sans l'accord des contribuables, au service chargé de l'exécution de la présente loi, les renseignements nécessaires à son application.

§ 3. Si le fait dommageable a été causé par la soustraction volontaire aux obligations à caractère militaire ou aux obligations de travail imposées par l'ennemi ou ses agents et si, en raison d'un de ces faits de guerre, la qualité de réfractaire a été reconnue à la victime par les autorités visées au premier alinéa de l'article 4, la pension afférente au dommage est majorée de 10 % du montant obtenu en application du § 1 ou du § 2.

La même majoration est de règle lorsque la victime s'étant soustraite aux obligations de travail précisées à l'alinéa précédent, a été découverte par l'ennemi ou ses agents et a été astreinte par eux au travail forcé :

1° si le fait dommageable a été causé par cette déportation, et

2° si en raison de cette soustraction aux obligations de travail et de la déportation qui s'en est suivie, la qualité de réfractaire et la qualité de déporté pour le travail obligatoire lui ont été reconnues par les autorités visées au premier alinéa de l'article 4.

En cas d'infirmités multiples dont l'une est susceptible d'entraîner l'application du présent paragraphe, la majoration est octroyée sur l'ensemble de la pension.

§ 4. Les enfants des invalides dont le taux d'invalidité indemnisable atteint 100 %, n'ayant pas droit aux allocations familiales pour enfants d'invalides prévues par l'article 50ter des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, reçoivent des indemnités égales aux dites allocations.

Toutefois, si les allocations prévues par les articles 40 et 42 des mêmes lois sont dues pour ces enfants, l'indemnité à charge de l'Etat sera égale à la différence entre le montant de l'allocation prévue par l'article 50ter et le montant de celles dues en vertu des articles 40 et 42.

Ces indemnités sont payées jusqu'à l'âge de 18 ans.

Les enfants continuent à jouir des avantages prévus aux alinéas 1 et 2 du présent article après avoir atteint la limite d'âge fixée de 18 ans, lorsqu'ils sont incapables d'exercer une profession quelconque en raison de leur état physique

lasting op naam van de gerechtigde of zijn echtgenoot, of zo hij minderjarig is, van zijn bloedverwanten in de opgaande linie, meer bedraagt dan het van die belasting vrijgesteld minimum zonder nochtans 150 % daarvan te overschrijden;

2° tot 308 frank wanneer dit inkomen meer bedraagt dan genoemd minimum en 150 % daarvan overschrijdt.

De terugslag van het bedrag der inkomsten, wat de berekening van het pensioenbedrag betreft, blijft gedurende vijf jaar onveranderd. Om de vijf jaar wordt een nieuw onderzoek nopens de inkomsten ingesteld.

De in aanmerking te nemen inkomsten zijn die, welke behoren tot het belastingjaar dat aan het jaar tijdens welk de aanvraag werd ingediend of het jaar der herziening der inkomsten voorafgaat.

Nochtans, wanneer de aanvraag vóór de inwerkingtreding van deze wet is ingediend, worden in aanmerking genomen de inkomsten die behoren tot het belastingjaar dat aan het jaar van de bekendmaking der wet voorafgaat.

De ontvangers der directe belastingen zijn gemachtigd, rechtstreeks en zonder de instemming der belastingplichtigen, aan de met de uitvoering van deze wet belaste diensten de nodige inlichtingen te verschaffen voor de toepassing er van.

§ 3. Indien het schadelijk feit veroorzaakt werd door het vrijwillig onttrekken aan de verplichtingen van militaire aard of aan de verplichtingen tot arbeid die door de vijand of zijn agenten werden opgelegd, en indien, wegens een dezer oorlogshandelingen, de hoedanigheid van werkweigeraar aan het slachtoffer werd toegekend door de in het eerste lid van artikel 4 bedoelde overheden, wordt het voor de schade toegekend pensioen verhoogd met 10 % van het bedrag dat werd bekomen door toepassing van § 1 of van § 2.

Dezelfde verhoging is van toepassing wanneer het slachtoffer dat zich had ontrokken aan de in het voorgaand lid omschreven arbeidsverplichting, door de vijand of zijn agenten werd ontdekt en door hen gedwongen werd tot verplichte arbeid :

1° indien het schadelijk feit door deze wegvoering werd veroorzaakt, en

2° indien wegens deze ont trekking aan de arbeidsverplichtingen en wegvoering welke er uit voortvloeide, de hoedanigheid van werkweigeraar en de hoedanigheid van gedeporteerde voor de verplichte tewerkstelling hem werden toegekend door de in het eerste lid van artikel 4 bedoelde overheden.

In geval van meervoudige lichaamsgebreken waarvan een de toepassing van deze paragraaf tot gevolg kan hebben, wordt de verhoging toegekend op het gezamenlijk pensioen .

§ 4. De kinderen van invaliden wier vergoedbaar invaliditeitsbedrag 100 % bereikt, welke geen recht hebben op de kinderbijslag voor kinderen van invaliden, bepaald bij artikel 50ter der samengeordende wetten betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders, ontvangen vergoedingen gelijk aan vermelde bijslag.

Evenwel, indien de toeslagen, bepaald in artikelen 40 en 42 derzelfde wetten, voor bedoelde kinderen verschuldigd zijn, zal de vergoeding ten laste van de Staat gelijk zijn aan het verschil tussen het bedrag van de bij artikel 50ter bepaalde bijslag en het bedrag van deze verschuldigd krachtens artikelen 40 en 42.

Deze vergoedingen worden uitbetaald tot de leeftijd van 18 jaar.

De kinderen blijven de voordelen bepaald bij ledien 1 en 2 van dit artikel genieten nadat zij de vastgestelde leeftijdsgrens van 18 jaar hebben bereikt, wanneer zij ongeschikt zijn om eender welk beroep uit te oefenen wegens

ou mental. Dans ce cas, le bénéfice de ces avantages reste acquis pour la durée de l'incapacité. Celle-ci est constatée par l'Office médico-légal.

Les indemnités sont payées à charge de l'Etat par la Caisse Nationale de Compensation pour allocations familiales. Les crédits nécessaires à cette fin sont inscrits au budget ordinaire des pensions et les fonds peuvent être avancés à la Caisse Nationale par ouverture de crédits.

Art. 7.

§ 1. Les infirmités donnant lieu à indemnisation sont celles dont le barème officiel belge des invalidités donne la nomenclature ou celles qui peuvent y être assimilées; les invalidités qui en résultent sont évaluées séparément, conformément aux spécifications contenues dans le même barème, en déduisant éventuellement de l'estimation prévue pour la totalité des troubles constatés, les taux qui, dans le même membre, fonction ou système physiologique atteint, résultent de séquelles dues à des facteurs étrangers antérieurs, concomitants ou postérieurs au fait dommageable invoqué.

§ 2. Dans le cas d'infirmités multiples, le taux d'invalidité est attribué intégralement pour l'infirmité la plus grave. Les autres taux sont ensuite rangés dans l'ordre décroissant de leur importance et calculés en fonction de la validité restante.

Si la somme des taux d'invalidité calculés conformément à l'alinéa précédent atteint 10 %, la victime peut prétendre à la pension prévue à l'article 6; si cette somme, en dépassant 10 %, n'est pas un multiple de 5, elle est portée au multiple de 5 immédiatement supérieur.

Lorsqu'il s'agit d'infirmités différentes, mais affectant la même fonction ou des fonctions synergiques, ces infirmités peuvent toutefois être évaluées par estimation rationnelle en s'en référant aux dispositions de l'arrêté royal du 24 août 1938 donnant force réglementaire aux règles suivies en matière de pensions militaires d'invalidité pour l'évaluation des invalidités multiples par estimation rationnelle.

§ 3. Dans le cas d'infirmités multiples, dont l'une ou plusieurs donnent lieu à pension d'invalidité en vertu de la présente loi et dont l'une ou plusieurs autres donnent lieu à autre pension d'invalidité à charge de l'Etat, le calcul du taux total d'invalidité se fait conformément aux règles prescrites au § 2 du présent article.

Si l'une des infirmités visées par l'alinéa premier du présent paragraphe donne lieu, en raison de dommages successifs, à indemnisation en vertu de la présente loi et à indemnisation en vertu d'une autre législation, il n'est pas procédé, quant à cette infirmité, aux déductions prévues au § 1 du présent article pour ce qui concerne les taux d'invalidité déjà indemnisés par l'Etat.

Le taux d'invalidité à prendre en considération pour la fixation de la pension est obtenu en déduisant du taux total d'invalidité les taux d'invalidité de l'autre ou des autres pensions qui restent intangibles.

Si le taux d'invalidité à prendre en considération pour la fixation de la pension est inférieur à 10 % mais atteint 1 % au moins, la pension est due nonobstant le § 1 de l'article 6; dans ce cas, le taux d'invalidité est porté à 5 % s'il est inférieur à ce taux et à 10 % s'il lui est supérieur. Pour le calcul du montant de la pension, la base est égale

hun lichamelijke of geestestoestand. In dit geval, blijft het genot dezer voordelen verworven tijdens de duur der ongeschiktheid. Deze wordt vastgesteld door de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst.

De vergoedingen worden ten laste van de Staat uitbetaald door de Nationale Compensatiekas voor gezinsvergoedingen. De daartoe vereiste kredieten worden op de gewone begroting der pensioenen uitgetrokken en de gelden mogen aan de Nationale Kas bij wijze van kredietopening worden voorgeschoten.

Art. 7.

§ 1. De lichaamsgebreken die aanleiding geven tot vergoeding zijn deze waarvan de officiële Belgische schaal tot vaststelling van de graad van invaliditeit de lijst opgeeft, of deze welke ermee kunnen worden gelijkgesteld; de invaliditeiten welke er uit voortspruiten worden afzonderlijk geschat overeenkomstig de opgaven vervat in dezelfde schaal, mits eventueel de schatting bepaald voor de totaliteit der vastgestelde stoornissen te verminderen met de bedragen der invaliditeit, welke voor hetzelfde lid, dezelfde functie of hetzelfde aangetast physiologisch stelsel, te wijten is aan de gevolgen van vreemde factoren die dagtekenen van voor of na het aangevoerd schadelijk feit, of daarmee gepaard gingen.

§ 2. In geval van meervoudige lichaamsgebreken wordt het invaliditeitspercentage integraal toegekend voor het zwaarste lichaamsgebrek. De overige percentages worden vervolgens gerangschikt in de afnemende volgorde van hun belang en berekend in verhouding tot de overblijvende validiteit.

Indien de som van de invaliditeitsbedragen, berekend overeenkomstig het voorgaand lid, 10 % bereikt, kan het slachtoffer aanspraak maken op het pensioen bepaald bij artikel 6; indien deze som 10 % overschrijdt maar geen veelvoud is van 5, wordt zij op het onmiddellijk hoger veelvoud van 5 afgerond.

Wanneer het geldt, verschillende lichaamsgebreken, doch met betrekking op dezelfde functie of synergische functies, kunnen deze lichaamsgebreken evenwel geschat worden bij rationele raming door zich te verlaten op de bepalingen van het koninklijk besluit van 24 Augustus 1938 dat verordenende kracht geeft aan de regels gevuld in zake militaire invaliditeitspensioenen voor de schatting der meervoudige invaliditeiten bij rationele raming.

§ 3. In het geval van meervoudige lichaamsgebreken waarvan één of meer aanleiding geven tot invaliditeitspensioen krachtens deze wet en waarvan een of meer andere aanleiding geven tot een ander invaliditeitspensioen ten beware van de Staat, wordt het totale invaliditeitsbedrag berekend overeenkomstig de regels voorgeschreven bij § 2 van dit artikel.

Indien één van de bij het eerste lid van deze paragraaf bedoelde lichaamsgebreken wegens opeenvolgende schade aanleiding geeft tot vergoeding krachtens deze wet en tot vergoeding krachtens een andere wetgeving, wordt niet overgegaan, wat dit lichaamsgebrek betreft, tot de verminderingen welke bij § 1 van dit artikel bepaald worden wat betreft de invaliditeitspercenten welke reeds door de Staat vergoed worden.

Het invaliditeitspercentage dat in aanmerking wordt genomen voor het vaststellen van het pensioen wordt bekomen door van het totaal invaliditeitspercentage het invaliditeitspercentage van het ander of van de andere pensioenen, die onaantastbaar blijven, af te trekken.

Indien het in aanmerking te nemen invaliditeitspercentage voor het vaststellen van het pensioen kleiner is dan 10 % doch ten minste 1 % bereikt, is niettegenstaande § 1 van artikel 6, het pensioen verschuldigd; in dit geval wordt het invaliditeitspercentage op 5 % gebracht indien het kleiner is dan dit percentage en op 10 % indien het groter

à la moitié ou à la totalité de celle qui est prévue à l'article 6, § 1, premier alinéa.

Toute modification dans les taux de l'une ou de l'autre pension d'invalidité à charge de l'Etat entraîne d'office révision, conformément aux règles du présent paragraphe, du taux d'invalidité à prendre en considération pour la fixation de la pension octroyée en vertu de la présente loi.

§ 4. Dans les cas prévus au § 3 du présent article, le montant de la pension des victimes civiles s'obtient comme suit :

un montant fictif égal à celui de la pension qui serait accordée pour le taux total d'invalidité est d'abord calculé; le montant réel de la pension est ensuite obtenu en multipliant ce montant fictif par le taux d'invalidité à prendre en considération pour la fixation de la pension en vertu du troisième alinéa du § 3 et en divisant le produit ainsi obtenu par le taux total d'invalidité.

§ 5. Dans le cas où le requérant tombe également sous l'application de l'article 9, § 5, des lois coordonnées sur les pensions de réparation et des §§ 3 et 4 du présent article, il est fait application du régime le plus favorable à la victime.

Art. 8.

§ 1. Les pensions d'invalidité ne sont accordées que si l'incapacité a une durée de 30 jours au moins. Elles sont accordées à titre temporaire, sauf les cas de cécité, d'énucléation, d'amputation d'un membre, d'un doigt ou d'un orteil.

Le taux d'invalidité est revisé par l'Office médico-légal ressortissant au Ministère de la Santé Publique, cinq et dix ans après la décision octroyant la pension. Ces délais prendront cours au jour où cette décision sera exécutoire.

La première et la deuxième pension temporaire octroyées pour cinq ans peuvent comporter une échelle dégressive ou progressive du taux d'invalidité à prendre en considération; dans ce cas, la pension est liquidée ou supprimée au premier jour du trimestre qui suit la date à laquelle le taux de l'invalidité atteint ou est inférieur à 10 %.

§ 2. Lorsque la pension est accordée pour plusieurs mutilations, impotences ou infirmités à l'égard desquelles il a été statué par des décisions différentes, chacune de ces décisions donne lieu séparément à révision dans les délais prévus par le présent article.

§ 3. Chaque examen médical périodique auquel est soumis le requérant est fait par d'autres médecins que ceux l'ayant examiné précédemment.

§ 4. Le Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions a la faculté de ne pas faire procéder à la première révision, lorsque celle-ci doit avoir lieu moins de six mois après l'examen médical que l'intéressé a subi après une demande de révision pour aggravation.

Toutefois, la seconde révision doit toujours avoir lieu cinq ans après la date à laquelle la première aurait dû avoir lieu.

Art. 9.

Lorsque la décision octroyant la pension a été prise plus de cinq ans avant l'entrée en vigueur de la présente loi, la première révision, par dérogation à l'article 8, § 1, aura lieu avant l'expiration d'une année suivant la mise en vigueur de la loi, à une date qui sera déterminée par le Roi.

is. Voor de berekening van het pensioenbedrag is de grondslag gelijk aan de helft of aan het ganse bedrag van hetgeen bepaald wordt in artikel 6, § 1, eerste lid.

Elke wijziging in de bedragen van het een of andere invaliditeitspensioen ten laste van de Staat, brengt ambts-halve herziening mede, overeenkomstig de regels van deze paragraaf, van het invaliditeitspercentage in aanmerking te nemen voor de vaststelling van het pensioen verleend krachtens deze wet.

§ 4. In de gevallen, bepaald in § 3 van dit artikel, wordt het bedrag van het pensioen der burgerlijke slachtoffers als volgt vastgesteld :

eerst wordt een fictief bedrag berekend, gelijk aan dat van het pensioen dat zou toegekend worden voor het totaal invaliditeitsbedrag; vervolgens wordt het werkelijk bedrag van het pensioen vastgesteld door dit fictief bedrag te vermengvuldigen met het invaliditeitspercentage, dat krachtens het derde lid van § 3 in aanmerking dient genomen voor de vaststelling van het pensioen, en door het aldus bekomene product te delen door het totaal invaliditeitspercentage.

§ 5. Ingeval de verzoeker onder de toepassing valt, én van artikel 9, § 5, der samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen, én van §§ 3 en 4 van dit artikel, wordt het stelsel toegepast, dat voor het slachtoffer het gunstigst is.

Art. 8.

§ 1. De invaliditeitspensioenen worden alleen toegekend zo de ongeschiktheid ten minste 30 dagen duurt. Zij worden tijdelijk toegekend behalve in geval van blindheid, enucleatie, afzetting van een lid, een vinger of een teen.

Het percentage invaliditeit wordt vijf en tien jaar na de beslissing tot toekenning van het pensioen herzien door de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst afhangend van het Ministerie van Volksgezondheid. Die termijnen gaan in de dag waarop de beslissing uitvoerbaar wordt.

Het eerste en het tweede tijdelijk pensioen, voor vijf jaar toegekend, kunnen een afnemende of toenemende schaal van in aanmerking te nemen invaliditeitspercentage behelzen; in dit geval wordt het pensioen vereffend of afgeschaft de eerste dag van het kwartaal dat op de datum, waarop het percentage invaliditeit komt te staan op of lager dan 10 % is.

§ 2. Wanneer het pensioen wordt toegekend voor verschillende verminderingen, verlammingen of lichaamsbreken, waarover bij verschillende beslissingen uitspraak werd gedaan, heeft de herziening voor elk van die beslissingen afzonderlijk plaats binnen de termijnen bij dit artikel bepaald.

§ 3. Elk periodiek geneeskundig onderzoek waaraan de verzoeker wordt onderworpen, wordt gedaan door geneesheren die hem niet vroeger hebben onderzocht.

§ 4. De Minister tot wiens bevoegdheid de belangen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, kan beslissen de eerste herziening niet te laten geschieden, wanneer deze moet plaats hebben minder dan zes maanden na het geneeskundig onderzoek dat de belanghebbende, na een aanvraag om herziening wegens verergering, heeft ondergaan.

Echter moet de tweede herziening altijd plaats hebben vijf jaar na de datum, waarop de eerste had moeten geschieden.

Art. 9.

Wanneer de beslissing tot toekenning van het pensioen meer dan vijf jaar vóór de inwerkingtreding van deze wet is genomen, heeft de eerste herziening, in afwijking van artikel 8, § 1, plaats vóór het verstrijken van één jaar na de inwerkingstelling van de wet, op een door de Koning te bepalen datum.

La pension, ses majorations et indemnités complémentaires continuent à être liquidées jusqu'à la date de la décision ministérielle prévue au § 3 de l'article 20.

Toutefois, si par le fait de l'intéressé la révision est retardée, le Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions peut suspendre la liquidation de la pension.

Les deux alinéas précédents sont applicables à la révision prévue à l'article 8, § 1, alinéa 2.

Art. 10.

§ 1. a) Les grands invalides qui, par leur infirmité, sont incapables de se mouvoir, de se conduire, ou d'accomplir seuls certains actes essentiels de la vie et sont obligés de recourir d'une manière habituelle aux soins d'une tierce personne peuvent prétendre, en sus de la pension d'invalidité proprement dite, à une indemnité spéciale dont le taux maximum est égal à 90 % du montant de la pension qui résulte, pour une invalidité de 100 %, du calcul prévu à l'article 6, § 1.

b) Les invalides de guerre pour aliénation mentale indemnisés au taux de 100 % et non internés dans un établissement spécial peuvent obtenir une indemnité spéciale pour l'aide d'une tierce personne, selon les distinctions établies en a).

Il en est de même pour les invalides atteints de maladies entraînant une invalidité totale indemnisable de 100 % et qui, de ce chef, doivent garder la chambre ou le lit de façon permanente.

c) Les conditions d'octroi de cette indemnité spéciale seront fixées par arrêté royal.

§ 2. Les amputés dont l'invalidité a été retenue en vertu des articles 71 à 76 et 216 à 221 du barème officiel belge des invalidités ont droit, en sus de la pension, à une indemnité supplémentaire, dite indemnité pour amputation.

Le taux d'invalidité attribué aux amputations visées par les articles ci-dessus est celui fixé par la loi du 5 mai 1936 revisant les indemnités accordées aux amputés de la guerre.

Le montant de l'indemnité est fixé comme suit :

Pour 90 %	7,000 francs.
Pour 85 %	6,000 francs.
Pour 80 %	4,000 francs.

§ 3. Les grands invalides mutilés à 100 % d'invalidité peuvent prétendre, en sus de la pension, à des indemnités allant de 10,000 à 25,000 francs conformément au tableau inséré dans l'article 15, b, des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

§ 4. Les indemnités prévues aux §§ 1, 2 et 3 du présent article peuvent se cumuler.

§ 5. Si certaines infirmités dûment causées par un fait dommageable ne peuvent donner lieu à pension parce qu'une première infirmité atteint déjà 100 %, elles pourront cependant donner lieu aux indemnités prévues au présent article.

Art. 11.

Les pensions d'invalidité prennent cours le premier jour du mois de l'introduction de la demande, sans qu'elles puissent sortir des effets à une date antérieure à celle du fait dommageable.

Toutefois, à l'égard des demandes introduites avant le 31 décembre 1945, les pensions prennent cours à la date du fait dommageable.

Het pensioen, zijn verhogingen en bijkomende vergoedingen worden verder uitbetaald tot op de datum van de ministeriële beslissing bepaald bij § 3 van artikel 20.

Wanneer evenwel een vertraging van de herziening aan de belanghebbende te wijten is, kan de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen der burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren de uitbetaling van het pensioen schorsen.

De twee leden hierboven zijn van toepassing in geval van de herziening bepaald in artikel 8, § 1, lid 2.

Art. 10.

§ 1. a) De zwaar-invaliden die, wegens hun lichaamsbrek, in de onmogelijkheid verkeren zich voort te bewegen, zich te geleiden of alleen sommige noodzakelijke levensverrichtingen te vervullen en verplicht zijn gewoonlijk een beroep te doen op de verzorging van een derde persoon mogen, buiten het eigenlijk invaliditeitspensioen aanspraak maken op een speciale vergoeding waarvan het maximumbedrag gelijk is aan 90 % van het pensioenbedrag, dat voor een invaliditeit van 100 % verkregen wordt, door de in artikel 6, § 1, bepaalde berekening.

b) De oorlogsinvaliden wegens krankzinnigheid, die een vergoeding ten bedrage van 100 % genieten en niet in een bijzondere inrichting opgesloten zijn, kunnen een bijzondere vergoeding voor hulp van een derde persoon bekomen volgens het onderscheid dat gemaakt wordt bij a).

Dit geldt eveneens voor de invaliden aangetast door ziekten, die een totale vergoedbare invaliditeit van 100 % medebrengen en die, uit dien hoofde, blijvend dienen de kamer te houden of te bed te blijven.

c) De toekenningsvooraarden van deze speciale vergoeding zullen bij koninklijk besluit worden bepaald.

§ 2. De geamputeerden wier invaliditeit krachtens de artikelen 71 tot 76 en 216 tot 221 van de officiële Belgische schaal tot vaststelling van de graad van invaliditeit in aanmerking werd genomen, hebben, behalve op het pensioen, recht op een bijkomende vergoeding, genaamd amputatievergoeding.

Het percentage invaliditeit toegekend aan de amputaties bedoeld in bovengenoemde artikelen, is datgene dat bij de wet van 5 Mei 1936 tot herziening van de aan de oorlogsgeamputeerden verleende vergoedingen is vastgesteld.

Het bedrag van de vergoeding is vastgesteld als volgt :

Voor 90 %	7,000 frank.
Voor 85 %	6,000 frank.
Voor 80 %	4,000 frank.

§ 3. Verminkte groot-invaliden met 100 % invaliditeit kunnen, behalve op het pensioen, aanspraak maken op vergoedingen van 10,000 tot 25,000 frank overeenkomstig de tabel ingevoegd in artikel 15, b, van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen.

§ 4. De vergoedingen in de §§ 1, 2 en 3 van dit artikel genoemd kunnen samengevoegd worden.

§ 5. Indien sommige lichaamsbreken, stellig veroorzaakt door een schadelijk feit, geen aanleiding kunnen geven op pensioen omdat een eerste lichaamsbreuk reeds 100 % bereikt, kunnen zij evenwel aanleiding geven tot de bij dit artikel bepaalde vergoedingen.

Art. 11.

De invaliditeitspensioenen gaan in de eerste dag van de maand waarin de aanvraag werd ingediend, maar kunnen geen uitwerking hebben vóór de datum van het schadelijk feit.

Nochtans, ten opzichte van de vóór 31 December 1945 ingediende aanvragen, gaan de pensioenen in op de datum van het schadelijk feit.

Dans les cas prévus aux deux alinéas qui précèdent, le Ministre ou la Commission compétente peuvent, sur avis de l'Office médico-légal, fixer une date postérieure ou déterminer une échelle progressive ou dégressive d'invalidité.

CHAPITRE III.

Des pensions d'ayants droit.

Art. 12.

§ 1. Si le fait dommageable a causé le décès, la pension sera accordée aux ayants droit visés par le § 4 du présent article :

1° si le fait dommageable est la cause unique du décès;

2° si la victime est décédée dans les cinq ans de la blessure, du traumatisme ou de l'accident résultant du fait de guerre et si ce fait dommageable a causé nécessairement le décès.

§ 2. S'il n'est pas satisfait aux conditions prévues au § 1 du présent article, une pension réduite de la moitié ou d'un quart pourra toutefois être accordée si le fait dommageable est intervenu pour plus de la moitié ou pour plus des trois quarts dans les causes réelles du décès et s'il est la cause nécessaire de ce décès.

§ 3. Dans tous les cas où le décès a lieu 15 ou 25 ans après le fait dommageable, il est présumé que des facteurs étrangers entrent pour 25 ou 50 % dans les causes du décès.

§ 4. Sont considérés comme ayants droit au sens de la présente loi :

1° Le conjoint survivant, si le mariage est antérieur à la blessure ou à l'origine de la maladie ou de son aggravation résultant du fait de guerre et si, avant le décès de la victime, il n'était pas séparé de corps à la suite d'une demande de la victime; les veufs doivent en outre être atteints, dès avant le fait de guerre, d'une infirmité permanente les mettant dans l'impossibilité de pourvoir à leur subsistance.

2° Les enfants légitimes, légitimés et adoptés, les enfants naturels reconnus par la victime, les enfants naturels non reconnus par leur mère si le nom de celle-ci, victime du fait de guerre, est énoncé dans l'acte de naissance, les enfants naturels non reconnus par leur père si celui-ci, victime du fait de guerre, avait été condamné à leur payer la pension annuelle prévue à l'article 340b du Code civil.

Pour bénéficier de la présente loi, ces enfants doivent avoir été conçus antérieurement au fait dommageable.

Toutefois, si la victime laisse des enfants du même lit conçus antérieurement et les autres postérieurement au fait dommageable, tous ces enfants ont la qualité d'ayant droit au sens du présent article si l'un d'eux, conçu antérieurement au fait dommageable, répond aux conditions d'âge prescrites par l'article 14 de la présente loi.

Lorsque la victime est le mari, aucun titre ne peut exister pour l'enfant né trois cents jours après la dissolution du mariage ou s'il est établi que, pendant le temps qui a couru depuis le trois centième jusqu'au cent quatre-vingtième jour avant la naissance de cet enfant, le mari, soit pour cause d'éloignement, soit par effet de quelque accident, a été dans l'impossibilité physique de cohabiter avec sa femme.

In de gevallen bepaald in de twee vorige ledien, kan de Minister, of de bevoegde Commissie van beroep, op advies van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst, een latere datum bepalen of een progressieve of degressieve invaliditeitsschaal vaststellen.

HOOFDSTUK III.

Pensioenen voor rechtverkrijgenden.

Art. 12.

§ 1. Indien het schadelijk feit het overlijden heeft veroorzaakt, zal het pensioen aan de rechtverkrijgende bedoeld in § 4 van dit artikel verleend worden :

1° indien het schadelijk feit de enige oorzaak is van het overlijden;

2° indien het slachtoffer overleden is binnen vijf jaar na de kwetsuur, na het traumatisme of het ongeval voortvloeiend uit de oorlogshandeling en indien dit schadelijk feit noodzakelijk het overlijden veroorzaakt heeft.

§ 2. Indien de voorwaarden bepaald bij § 1 van dit artikel niet vervuld worden, zal een met de helft of met een vierde verminderd pensioen evenwel kunnen worden toegekend indien het schadelijk feit voor meer dan de helft of de drie vierde een rol gespeeld heeft in de werkelijke oorzaken van het overlijden en indien het de noodzakelijke oorzaak van dit overlijden is.

§ 3. In alle gevallen waar het overlijden geschiedt is 15 of 25 jaar na het schadelijk feit, wordt verondersteld dat vreemde factoren voor 25 of 50 % behoren tot de oorzaken van het overlijden.

§ 4. Als rechtverkrijgenden, in de zin van deze wet, worden aangemerkt :

1° De overlevende echtgenoot, indien het huwelijk plaats had vóór de verwonding of vóór de oorsprong van de ziekte of van de verergering er van, die het gevolg zijn van de oorlogshandeling, en indien hij vóór het overlijden van het slachtoffer niet van tafel en bed was gescheiden ingevolge een eis door dit slachtoffer ingesteld; de weduwnaars moeten bovendien reeds vóór de oorlogshandeling aangepast zijn door een blijvend lichaamsgebrek waardoor het hun onmogelijk is in hun onderhoud te voorzien.

2° De wettige, gewettigde en aangenomen kinderen, de natuurlijke kinderen door het slachtoffer erkend, de natuurlijke kinderen die niet door hun moeder erkend zijn indien de naam van de moeder, welke slachtoffer is van de oorlogshandeling, op de geboorteakte vermeld staat, de natuurlijke kinderen die niet door hun vader erkend zijn indien die vader, welke slachtoffer van de oorlogshandeling is, veroordeeld was om hun het jaarlijks pensioen bedoeld in artikel 340b van het Burgerlijk Wetboek uit te betalen.

Om voor deze wet in aanmerking te komen, moeten die kinderen verwekt zijn vóór het schadelijk feit.

Evenwel, indien het slachtoffer kinderen uit hetzelfde huwelijk nalaat, verwekt de ene vóór en de andere na het schadelijk feit, bezitten al deze kinderen de hoedanigheid van rechtverkrijgende in de zin van dit artikel zo één der genen, verwekt vóór het schadelijk feit, beantwoordt aan de voorwaarden in zake leeftijd voorgeschreven door artikel 14 van deze wet.

Is het slachtoffer de man, dan kan het kind geen enkele aanspraak hebben wanneer het driehonderd dagen na de ontbinding van het huwelijk is geboren of wanneer bewezen is dat de man gedurende de tijd die verlopen is sedert de driehonderdste tot de honderdtachtigste dag vóór de geboorte van dat kind, hetzij uit oorzaak van verwijdering, hetzij tengevolge van enig toeval, in de physische onmogelijkheid was om met zijn vrouw gemeenschap te hebben.

3º Si le droit à la pension ne peut être reconnu aux personnes citées ci-dessus, les père et mère de la victime ou l'un de ceux-ci, lorsque l'autre est décédé.

Si les parents sont divorcés, séparés judiciairement ou de fait, la pension leur est due séparément. Dans ce cas, n'est considéré comme ayant droit que celui des époux qui aura élevé et entretenu la victime pendant une période de cinq ans au moins avant l'âge de dix-huit ans.

Si le droit à la pension ne peut être reconnu aux père et mère de la victime ou à l'un d'eux, les mêmes avantages que ceux consentis au père ou à la mère pourront être consentis aux personnes qui prouveront avoir recueilli, élevé et entretenu la victime pendant une période de cinq ans au moins avant qu'elle ait atteint l'âge de dix-huit ans.

4º Si le droit à la pension ne peut être reconnu aux personnes citées ci-dessus, les grands-parents de la victime ou l'un d'eux.

5º A défaut de personnes citées ci-dessus, les frères et sœurs âgés de moins de seize ans, dont la victime était le soutien.

§ 5. L'octroi de la pension aux ayants droit de rang antérieur fait obstacle à ce qu'ultérieurement la pension soit accordée à d'autres ayants droit.

Art. 13.

§ 1. La pension annuelle du conjoint survivant est calculée en multipliant par 16.5 la base obtenue en affectant d'un coefficient fixé par le Roi, la somme de 500 francs.

Le montant obtenu est ramené au multiple de 10 immédiatement inférieur sans tenir compte des fractions de franc.

§ 2. La somme de 500 francs visée au premier alinéa du § 1 est ramenée :

1º à 404 francs lorsque le revenu global envisagé pour l'assiette de l'impôt complémentaire personnel au nom du bénéficiaire excède le minimum exonéré de cet impôt sans cependant dépasser 150 % de celui-ci;

2º à 308 francs lorsque ce revenu excède le dit minimum en dépassant 150 % de celui-ci.

Les règles inscrites aux quatre derniers alinéas de l'article 6, § 2, sont d'application au présent article.

§ 3. Le conjoint survivant remarié ou établi en ménage ne peut prétendre à pension.

Si celle-ci lui est payée, il en perd le bénéfice à partir du premier jour du trimestre qui suit celui au cours duquel a lieu le remariage ou le début de l'établissement en ménage.

Pour l'application du présent article, est considérée comme ménage toute cohabitation entre personnes de sexe différent, sauf lorsque ces personnes sont parentes ou alliées jusqu'au troisième degré inclusivement.

Art. 14.

§ 1. Sauf dans le cas où le conjoint survivant est remarié ou est établi en ménage, les enfants cités à l'article 12, § 4, 2º, n'ayant pas droit aux allocations familiales pour orphelins, prévues par l'article 50bis des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, reçoivent, jusqu'à l'âge de 18 ans, des indemnités égales à ces allocations.

3º De vader en de moeder van het slachtoffer of één van hen, wanneer de andere overleden is, indien het recht op pensioen niet aan voornoemde personen kan worden toegekend.

Indien de ouders uit de echt gescheiden, van tafel en bed of feitelijk gescheiden zijn, is het pensioen hun afzonderlijk verschuldigd. In dat geval wordt als rechtverkrijgende alleen die echtgenoot aangemerkt die het slachtoffer gedurende ten minste vijf jaar voor de leeftijd van achttien jaar heeft opgevoed en onderhouden.

Indien het recht op pensioen niet kan toegekend worden aan de vader en de moeder van het slachtoffer of aan één dezer, kunnen dezelfde voordelen als aan de vader of de moeder zijn verleend, toegekend worden aan de personen die bewijzen dat zij het slachtoffer ten minste gedurende vijf jaar voordat het achttien is geworden hebben opgevoed, opgevoed en onderhouden.

4º De grootouders van het slachtoffer of één hunner, indien het recht op pensioen niet aan voornoemde personen kan worden toegekend.

5º Bij ontstentenis van voornoemde personen, de broeders en zusters beneden zestien jaar van wie het slachtoffer de steun was.

§ 5. De toekenning van het pensioen aan de rechtverkrijgenden van een voorgaande rang belet het pensioen aan andere rechtverkrijgenden later toe te kennen.

Art. 13.

§ 1. Het jaarlijks pensioen van de overlevende echtgenoot wordt berekend door de basis, die bekomen wordt door op de som van 500 frank een door de Koning bepaalde coëfficiënt toe te passen, met 16.5 te vermenigvuldigen.

Het bekomen bedrag wordt op het onmiddellijk lagere veelvoud van 10 afgerond zonder inachtneming van gedeelten van één frank.

§ 2. De som van 500 frank, bij het eerste lid van § 1 bedoeld, wordt verlaagd :

1º tot 404 frank wanneer het globaal inkomen dat in aanmerking komt voor de zetting van de aanvullende personele belasting op naam van de gerechtigde meer bedraagt dan het van die belasting vrijgesteld minimum zonder nochtans 150 % daarvan te overschrijden;

2º tot 308 frank wanneer dit inkomen meer bedraagt dan genoemd minimum en 150 % daarvan overschrijdt.

De in de laatste vier ledens van artikel 6, § 2, ingeschreven regelen zijn van toepassing op dit artikel.

§ 3. De overlevende echtgenoot die hertrouwd is of samenleeft, kan geen aanspraak maken op pensioen.

Wordt het pensioen hem uitbetaald, dan verliest hij het voordeel er van met ingang van de eerste dag van het kwartaal tijdens hetwelk het nieuw huwelijk of het begin van de vorming van het huishouden heeft plaats gehad.

Voor de toepassing van dit artikel wordt als huishouden beschouwd elke samenwoning van personen van verschillend geslacht, behalve wanneer die personen bloed- of aanverwanten zijn tot en met de derde graad.

Art. 14.

§ 1. Behoudens het geval dat de overlevende echtgenoot hertrouwd is of samenleeft, ontvangen de kinderen opgesomd in artikel 12, § 4, 2º, die geen recht hebben op de kinderbijslag voor wezen, bepaald bij artikel 50bis van de samengeordende wetten betreffende de kindertoeslagen voor loonarbeiders, tot de leeftijd van 18 jaar vergoedingen gelijk aan deze bijslagen.

Toutefois, si les allocations prévues par le § 1 de l'article 56bis aux taux fixés par les articles 40 et 42 des mêmes lois, sont dues à ces enfants, les dites allocations viennent en déduction de l'indemnité prévue à l'alinéa précédent.

Si le conjoint survivant est remarié ou est établi en ménage, une indemnité égale aux allocations prévues par le § 1 de l'article 56bis sera payée dans les cas où ces allocations ne sont pas déjà dues pour ces enfants.

Ces indemnités sont payées à charge de l'Etat par la Caisse Nationale de Compensation pour allocations familiales; les crédits nécessaires à cette fin seront inscrits au budget ordinaire des pensions et les fonds peuvent être avancés à la Caisse Nationale par ouverture de crédits.

§ 2. En outre, les enfants visés à l'article 12, § 4, 2°, ont droit conjointement à une pension calculée en multipliant par 20 la base annuelle obtenue en affectant d'un coefficient fixé par le Roi la somme de 308 francs :

- a) s'ils sont orphelins de père et de mère;
- b) si la victime était leur père, quand la mère était divorcée d'avec celui-ci ou quand elle était séparée de corps à la suite d'une demande formulée par la victime;
- c) si le conjoint survivant est frappé d'exclusion, de déchéance ou de suppression de ses droits en vertu des articles 13, § 3, et 28.

Le montant de la pension est ramené au multiple de 10 immédiatement inférieur, sans tenir compte des fractions de franc.

Cette pension se répartit par parts égales entre tous les enfants dont l'âge est inférieur à 21 ans.

§ 3. Les enfants continuent à jouir des avantages prévus aux §§ 1 et 2, après avoir atteint les limites d'âge fixées par ceux-ci, lorsqu'ils sont incapables d'exercer une profession quelconque en raison de leur état physique ou mental.

Dans ce cas, le bénéfice de ces avantages reste acquis pour la durée de l'incapacité.

Celle-ci est constatée par l'Office médico-légal.

Art. 15.

§ 1. Si la victime avait atteint l'âge de 14 ans au moment du fait dommageable et que le revenu global envisagé pour l'assiette de l'impôt complémentaire personnel au nom du bénéficiaire ou de son conjoint n'excède pas le minimum exonéré de cet impôt, les pensions d'ascendant sont calculées suivant les taux ci-après, qui sont affectés d'un coefficient à fixer par arrêté royal :

a) 3,800 francs :

pour le père et la mère conjointement; en cas de décès du père, la pension est reversée d'office à la mère;

pour la veuve non remariée;

pour la mère non mariée si elle est uniquement bénéficiaire;

pour la mère seule, divorcée, séparée judiciairement ou

Niettemin, indien de bijslag bepaald in § 1 van artikel 56bis in overeenstemming met de bedragen bepaald bij de artikelen 40 en 42 van dezelfde wetten, aan deze kinderen verschuldigd is komt bedoelde bijslag in mindering van de vergoeding bepaald in voorgaand lid.

Indien de overlevende echtgenoot hertrouwd is of samenleeft, zal een vergoeding gelijk aan de bijslag bepaald in 1 § van artikel 56bis uitbetaald worden in de gevallen waarin deze bijslag reeds niet verschuldigd is voor die kinderen.

Deze vergoedingen worden door de Nationale Compensatiekas voor gezinsvergoedingen ten laste van de Staat uitgekeerd; de daartoe vereiste kredieten worden op de gewone begroting der pensioenen uitgetrokken en de gelden mogen aan de Nationale Kas door kredietopening worden voorgeschoten.

§ 2. Bovendien hebben de kinderen, bedoeld in artikel 12, § 4, 2°, samen recht op een pensioen, dat berekend wordt door de jaarlijkse basis, die bekomen wordt door op de som van 308 frank een door de Koning bepaalde coëfficiënt toe te passen, met 20 te vermenigvuldigen :

- a) indien zij ouderloos zijn;
- b) indien het slachtoffer hun vader was, wanneer de moeder uit de echt gescheiden was van deze, of ingevolge een door het slachtoffer ingestelde eis van tafel en bed gescheiden was;
- c) indien tegen het overlevende slachtoffer krachtens de artikelen 13, § 3, en 28 uitsluiting, verval of opheffing van zijn rechten is uitgesproken.

Het bedrag van het pensioen wordt op het onmiddellijk lagere veelvoud van 10 afgerond zonder inachtneming van gedeelten van één frank.

Dit pensioen wordt in gelijke delen verdeeld onder al de kinderen wier leeftijd geen 21 jaar bereikt.

§ 3. De kinderen genieten verder de in §§ 1 en 2 bepaalde voordeelen, na de leeftijdsgronden, bij die paragrafen vastgesteld, te hebben bereikt, wanneer zij wegens hun lichaams- of geestestoestand voor het uitoefenen van enig beroep ongeschikt zijn.

In dat geval genieten zij die voordeelen zolang de ongeschiktheid voortduurt.

De ongeschiktheid wordt vastgesteld door de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst.

Art. 15.

§ 1. Zo het slachtoffer op het ogenblik van het schadelijk feit 14 jaar was geworden en het globaal inkomen, dat in aanmerking komt voor de zetting van de aanvullende personele belasting op naam van de gerechtigde of van zijn echtgenoot niet meer bedraagt dan het van die belasting vrijgestelde minimum, worden de pensioenen van bloedverwanten in de opgaande linie berekend naar de volgende bedragen, die van een bij koninklijk besluit vast te stellen coëfficiënt worden voorzien :

a) 3,800 frank :

voor de vader en de moeder samen; bij overlijden van de vader wordt het pensioen van ambtswege aan de moeder overgedragen;

voor de niet hertrouwde moeder-weduwe;

voor de niet gehuwde moeder, indien zij de enige gerechtigde is;

voor de alleenstaande, uit de echt, van tafel en bed, of

séparée de fait lorsqu'elle a seule élevé et entretenu la victime pendant une période de cinq ans au moins avant l'âge de dix-huit ans;

pour la mère seule en cas de désistement du père;
pour la femme seule dans le cas prévu à l'article 12, § 4, 3e, dernier alinéa.

b) 1,900 francs :

pour le père s'il est unique bénéficiaire;
pour le père et la mère chacun séparément lorsqu'ils sont divorcés et séparés judiciairement ou de fait : dans ce cas, la pension de l'un ne peut être augmentée à la suite du décès de l'autre;
pour la mère remariée ou pour celle qui, n'étant pas mariée avant le décès de la victime, a contracté mariage dans la suite;
pour la personne autre que la femme seule dans le cas prévu à l'article 12, § 4, 3e, dernier alinéa.
pour chaque grand-père ou chaque grand-mère.

Tout changement de situation ayant pour effet de transférer le ou les descendants d'une à l'autre des deux catégories prévues aux a) et b) du présent article entraîne révision d'office du taux de la pension; cette révision sort ses effets au premier jour du trimestre qui suit le changement de situation.

Les règles inscrites aux quatre derniers alinéas de l'article 6, § 2, sont d'application au présent article.

§ 2. Par dérogation aux dispositions du paragraphe premier du présent article et dans les cas où la victime n'avait pas atteint l'âge de 14 ans au moment du fait dommageable, les descendants qui ont obtenu une pension en vertu des dispositions légales antérieures à la présente loi, garderont le bénéfice de cette pension.

Art. 16.

§ 1. Les pensions de frères et sœurs sont égales au dixième de la pension due en vertu de l'article 6, § 1, pour l'invalide à 100 %.

Elles sont éventuellement réduites conformément à l'article 13, § 2, sans tenir compte des fractions de franc, et les règles inscrites aux quatre derniers alinéas de l'article 6, § 2, sont d'application.

§ 2. Les pensions sont payées jusqu'au jour où l'ayant droit atteint l'âge de dix-huit ans.

La limite d'âge disparaît pour les frères et sœurs physiquement incapables dès avant cet âge de pourvoir à leur subsistance.

Art. 17.

Les pensions d'ayants droit prennent cours aux dates prévues à l'article 11 de la présente loi.

Toutefois, si la victime a touché une pension d'invalidité pour le trimestre au cours duquel s'est produit son décès, la pension ne prend cours qu'au premier jour du trimestre suivant.

Quant aux pensions d'ayants droit de «disparus», elles prennent cours au premier jour du mois qui suit la date présumée du décès, si la demande est introduite dans un délai de trois mois prenant cours à la date de l'inscription à l'Etat civil, du jugement déclaratif de décès, et au premier jour du mois de la demande, si elle est introduite postérieurement à ce délai.

A l'exclusion des allocations prévues à l'article 14, § 1, les pensions d'ayants droit sont majorées de 10 % si le

feitelijk gescheiden moeder, wanneer zij het slachtoffer gedurende een periode van ten minste vijf jaar vóór de leeftijd van achttien jaar alleen heeft opgevoed en onderhouden;

voor de moeder alleen, ingeval de vader afstand doet;
voor de vrouw alleen in het geval in artikel 12, § 4, 3^e, laatste lid, bedoeld.

b) 1,900 frank :

voor de vader, indien hij de enige gerechtigde is;
voor de vader en de moeder elk afzonderlijk, wanneer zij uit de echt, van tafel en bed, of feitelijk gescheiden zijn : in dat geval kan het pensioen van de ene niet verhoogd worden ten gevolge van het overlijden van de andere;

voor de hertrouwde moeder of voor die welke vóór het overlijden van het slachtoffer niet gehuwd was, maar daarna een huwelijk heeft aangegaan;

voor een andere persoon dan de alleenstaande vrouw in het geval in artikel 12, § 4, 3^e, laatste lid, bedoeld;
voor iedere grootvader of iedere grootmoeder.

Iedere verandering van toestand welke tot gevolg heeft de ascendent of ascendenten van de ene naar de andere der twee categorieën bepaald bij a) en b) van dit artikel te doen overgaan, brengt ambtshalve herziening van het pensioenbedrag mee; deze herziening heeft uitwerking de eerste dag van het kwartaal dat volgt op de verandering van toestand.

De in de laatste vier ledens van artikel 6, § 2, ingeschreven regelen zijn van toepassing op dit artikel.

§ 2. In afwijking op de bepalingen van de eerste paragraaf van dit artikel en wanneer het slachtoffer op het ogenblik van het schadelijk feit de leeftijd van 14 jaar niet had bereikt, behouden de ascendenten die krachtens de wetsbepalingen, die van vóór deze wet dateren, een pensioen hebben gekomen, het genot van dat pensioen.

Art. 16.

§ 1. De pensioenen van broeders en zusters zijn gelijk aan het tiende van het pensioen dat krachtens artikel 6, § 1, aan de 100 % invalide is verschuldigd.

Zij worden eventueel verminderd overeenkomstig artikel 13, § 2, zonder rekening te houden met de gedeelten van de frank, en de in de laatste vier ledens van artikel 6, § 2, ingeschreven regelen zijn van toepassing.

§ 2. De pensioenen worden uitbetaald tot de dag waarop de rechtverkrijgende de leeftijd van achttien jaar bereikt.

De leeftijdsgrondslag valt weg voor de broeders en zusters die vóór die leeftijd lichamelijk onbekwaam zijn om in hun onderhoud te voorzien.

Art. 17.

De pensioenen van rechtverkrijgenden gaan in op de data in artikel 11 van deze wet bepaald.

Heeft het slachtoffer echter een invaliditeitspensioen getrokken voor het kwartaal tijdens hetwelk hij (zij) is overleden, dan gaat het pensioen pas de eerste dag van het volgend trimester in.

Wat betreft de pensioenen van rechtverkrijgenden van «vermisten», gaan deze in op de eerste dag van de maand, volgend op de vermoedelijke datum van overlijden, indien de aanvraag wordt ingediend binnen een termijn van drie maanden, te rekenen van de datum waarop het vonnis van verklaring van overlijden bij de Burgerlijke stand wordt ingeschreven, en op de eerste dag van de maand, tijdens welke de aanvraag wordt ingediend, indien ze wordt ingediend na het verstrijken van de bedoelde termijn.

Met uitzondering van de vergoedingen bepaald bij artikel 14, § 1, werden de pensioenen van rechtverkrijgen-

décès a été causé par un des faits de guerre visés au § 3 de l'article 6 et s'il est satisfait aux conditions imposées par ce paragraphe.

Le montant ainsi obtenu est ramené au multiple de 10 immédiatement inférieur, sans tenir compte des fractions de franc.

CHAPITRE IV.

De la procédure.

SECTION I.

De l'introduction des demandes.

Art. 18.

Les demandes de pension au titre de victime civile de la guerre ou d'ayant droit doivent être introduites sous peine de forclusion, dans un délai de cinq ans à dater de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Si le décès résultant du fait dommageable ou le fait dommageable lui-même est postérieur à cette date, la demande, sans préjudice au premier alinéa, doit être introduite dans les douze mois à dater du décès lorsqu'elle émane d'un ayant droit, ou du fait dommageable lorsqu'elle émane de la victime.

Toutefois, si la victime n'a pas introduit de demande dans les délais prescrits ci-dessus et si son décès survient après l'expiration de ces délais, la forclusion dont aurait été frappée sa demande est opposable à ses ayants droit.

La Commission compétente peut relever le requérant, par décision motivée, de la forclusion, s'il est établi que l'inobservation des délais est due à une cause indépendante de sa volonté ou de la volonté de la victime dans le cas visé à l'alinéa qui précède.

Sont recevables les demandes introduites dans les formes et les délais prévus par les arrêtés des 20 septembre 1940 et 20 mai 1941, l'arrêté-loi du 19 septembre 1945 et la loi du 1er avril 1948.

Les demandes introduites en raison du même fait dommageable auprès de l'Administration des Pensions Militaires, du Service d'Aide Gouvernementale aux Prisonniers politiques, du Service des Estropiés et Mutilés, de l'Administration de la Marine, du Service de Conciliation du Ministère des Dommages de Guerre ou de l'Office d'Aide Mutuelle (O.M.A.) et du Fonds spécial pour la Réparation des dommages résultant des accidents du travail causés par faits de guerre, sont également recevables avec effet à la date de leur introduction, si les intéressés s'en prévalent avant l'expiration du délai fixé à l'alinéa premier; il en est de même des actions introduites devant les Tribunaux en raison de la responsabilité civile de l'Etat belge ou d'autres administrations publiques.

Art. 19.

Les demandes doivent être adressées par lettre recommandée à la poste, au Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions, signée par la victime, par ses ayants droit ou, en cas de reprise d'instance, par leurs héritiers.

Sans préjudice des dispositions de l'article 11 elles doivent contenir l'indication précise du fait dommageable, du lieu, de l'époque et des circonstances dans lesquelles il s'est produit et être accompagnées de toutes les pièces justificatives. Le signataire est tenu d'élire domicile en Belgique.

den met 10 % verhoogd indien het overlijden veroorzaakt werd door één der oorlogshandelingen bedoeld bij § 3 van artikel 6 en indien de voorwaarden vervuld zijn die bij die paragraaf worden gesteld.

Het aldus bekomen bedrag wordt op het onmiddellijk lagere veelvoud van 10 afgerond, zonder inachtneming van gedeelten van een frank.

HOOFDSTUK IV.

Procedure.

SECTIE I.

Indienen der aanvragen.

Art. 18.

De aanvragen om een pensioen als burgerlijk oorlogstroffene of als rechtverkrijgende moeten, op straffe van verval, binnen een termijn van vijf jaar te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet worden ingediend.

Indien het overlijden voortvloeiend uit het schadelijk feit of het schadelijk feit zelf na die datum is geschied, moet de aanvraag, onvermindert het eerste lid, binnen twaalf maanden te rekenen van het overlijden ingediend worden wanneer zij uitgaat van een rechtverkrijgende, of van af het schadelijk feit, wanneer zij uitgaat van het slachtoffer.

Nochtans, indien het slachtoffer binnen de hierboven voorgeschreven termijn geen aanvraag heeft ingediend en indien zijn overlijden plaats heeft na het verstrijken van deze termijnen, wordt het verval, waaronder zijn aanvraag zou gevallen zijn, op die van zijn rechtverkrijgenden toegepast.

De Bevoegde Commissie kan bij gemotiveerde beslissing de verzoeker van het verval ontheffen, indien bewezen is dat het niet-nakomen der termijnen aan een oorzaak buiten zijn wil of de wil van het slachtoffer, in het geval in het voorgaand lid bedoeld, te wijten is.

Zijn ontvankelijk, de aanvragen die ingediend worden met inachtneming van de vormen en termijnen bepaald bij de besluiten van 20 September 1940 en 20 Mei 1941, de besluitwet van 19 September 1945 en de wet van 1 April 1948.

De aanvragen, wegens hetzelfde schadelijk feit, ingediend bij het Bestuur der Militaire Pensioenen, bij de Dienst voor Regeringshulp aan de Politieke Gevangenen, bij de Dienst voor Gebrekigen en Verminkten, bij het Bestuur van het Zeezeugen, bij de Verzorgingsdienst van het Ministerie voor Oorlogsschade, of bij de Dienst voor Onderlinge Hulpverlening (O.M.A.) en bij het Speciaal Fonds voor Herstel van de door oorlogshandelingen veroorzaakte arbeidsongevallen zijn eveneens ontvankelijk, met uitwerking op de datum van hun indiening, zo de belanghebbenden zich hierop beroepen vóór het verstrijken van de in het eerste lid gestelde termijn; hetzelfde geldt voor de vorderingen, vóór de Rechtbanken ingesteld wegens de burgerlijke verantwoordelijkheid van de Belgische Staat of van andere openbare besturen.

Art. 19.

De aanvragen moeten aan de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, worden gericht bij een ter post aangetekende brief, ondertekend door het slachtoffer, of zijn rechtverkrijgenden of, in geval van hervatting van de zaak, door hun erfgenamen.

Onvermindert de bepaling van artikel 11, dienen zij het schadelijk feit, de plaats, het tijdstip en de omstandigheden, waarin het voorgevallen is, nauwkeurig te vermelden. Daarbij moeten alle bewijsstukken worden gevoegd. De ondertekenaar is verplicht woonplaats in België te kiezen.

SECTION II.

De l'instruction des demandes.

Art. 20.

§ 1. Les demandes de pension d'invalidité sont instruites par des commissaires de l'Etat.

Si la demande apparaît dès l'origine comme manifestement non recevable ou non fondée, la Commission civile d'invalidité compétente est saisie de cette demande par le rapport du commissaire de l'Etat, sans qu'il soit recouru à l'Office médico-légal. Dans les autres cas, le commissaire de l'Etat soumet d'office le requérant à une expertise médicale par les soins de l'Office médico-légal.

Lorsque le dommage consiste en infirmités ou en aggravation de celles-ci, l'Office médico-légal en détermine :

- 1° l'étiologie et la pathogénie;
- 2° la relation médicale de causalité;
- 3° le degré et la durée de l'invalidité résultant du dommage.

Si les titres à la pension d'invalidité sont certains, le commissaire de l'Etat propose au Ministre l'octroi de la pension d'invalidité en fixant, sur base du rapport de l'expertise médicale, le degré total d'invalidité à attribuer.

Les propositions des commissaires de l'Etat sont motivées. La pension peut dans ce cas être accordée par décision ministérielle motivée.

Si les titres à la pension d'invalidité ne sont pas certains, la Commission civile d'invalidité compétente est saisie par le rapport du commissaire de l'Etat.

§ 2. Les demandes en réparation introduites par les ayants droit sont instruites par des commissaires de l'Etat.

Si la demande est manifestement non recevable ou non fondée, le commissaire de l'Etat soumet le dossier à la Commission civile d'invalidité compétente sans intervention de l'Office médico-légal.

Si la demande est recevable et fondée et s'il appartient des éléments du dossier que le fait dommageable a été causé directement par fait de guerre et que ce fait dommageable est la cause unique du décès, le Ministre peut, sur proposition motivée d'un commissaire de l'Etat et sans qu'il soit recouru à l'Office médico-légal, accorder la pension par décision motivée.

Dans les autres cas, le commissaire de l'Etat transmet le dossier du requérant à l'Office médico-légal.

Lorsque le dommage est constitué par le décès, l'Office médico-légal en détermine :

- 1° les causes médicales admissibles;
- 2° la relation médicale de causalité entre le fait de guerre et le décès.

Toutefois, lorsque le décès résulte d'une infirmité ayant donné lieu préalablement à une pension à charge de l'Etat en vertu de la présente loi, la mission de l'Office médico-légal se limite à déterminer la relation médicale de causalité entre l'infirmité et le décès ainsi que la mesure dans laquelle celui-ci est imputable à l'infirmité.

Si les titres à la pension des requérants paraissent nette-

SECTIE II.

Onderzoek der aanvragen.

Art. 20.

§ 1. De aanvragen om invaliditeitspensioenen worden door Staatscommissarissen onderzocht.

Wanneer de aanvraag van meet af aan klaarblijkelijk niet ontvankelijk of ongegrond blijkt, wordt deze aanvraag door het verslag van de Staatscommissaris bij de Bevoegde Burgerlijke Invaliditeitscommissie aanhangig gemaakt, zonder dat de tussenkomst van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst gevraagd wordt. In de andere gevallen, onderwerpt de Staatscommissaris de verzoeker van ambtswege aan een geneeskundig onderzoek door de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst.

Wanneer de schade bestaat uit lichaamsgebreken of invergering er van, bepaalt de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst er van :

- 1° de etiologie en de pathogenie;
- 2° het geneeskundig oorzakelijk verband;
- 3° de graad en de duur van de invaliditeit voortvloeiend uit de schade.

Wanneer de aanspraken op het invaliditeitspensioen onbestwistbaar zijn, stelt de Staatscommissaris aan de Minister voor, het invaliditeitspensioen toe te kennen, en bepaalt daarbij op grond van het verslag van het geneeskundig onderzoek welke totale invaliditeitsgraad moet worden verleend.

De voorstellen van de Staatscommissarissen zijn met redenen omkleed. Het pensioen mag in dit geval bij gemotiveerde ministeriële beslissing toegekend worden.

Wanneer de aanspraken op het invaliditeitspensioen bestwistbaar zijn, wordt de zaak bij de Bevoegde Burgerlijke Invaliditeitscommissie aanhangig gemaakt door het verslag van de Staatscommissaris.

§ 2. De aanvragen om herstel ingediend door de rechtverkrijgenden worden door Staatscommissarissen onderzocht.

Wanneer de aanvraag klaarblijkelijk niet ontvankelijk of ongegrond is, legt de Staatscommissaris het dossier aan de Bevoegde Burgerlijke Invaliditeitscommissie voor, zonder tussenkomst van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst.

Zo de aanvraag ontvankelijk en gegrond is en indien blijkt uit de gegevens van het dossier dat het schadelijk feit rechtstreeks veroorzaakt werd door de oorlogshandeling en dit schadelijk feit de enige oorzaak is van het overlijden, mag de Minister, op gemotiveerde voordracht van een Staatscommissaris en zonder dat de tussenkomst van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst wordt aangevraagd, bij gemotiveerde beslissing het pensioen toegeven.

In de andere gevallen maakt de Staatscommissaris het dossier van de verzoeker aan de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst over.

Wanneer de schade in het overlijden bestaat, bepaalt de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst :

- 1° de geneeskundig aanvaardbare oorzaken;
- 2° het geneeskundig oorzakelijk verband tussen de oorlogshandeling en het overlijden.

Evenwel, wanneer het overlijden voortvloeit uit een lichaamsgebrek dat vooraf aanleiding heeft gegeven tot een pensioen ten laste van de Staat krachtens deze wet, beperkt de taak van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst zich er toe het geneeskundig oorzakelijk verband tussen het lichaamsgebrek en het overlijden te bepalen, alsmede de maat waarin dit te wijten is aan het lichaamsgebrek.

Indien de aanspraken der verzoekers op het pensioen on-

ment établis, le Ministre, sur proposition motivée du commissaire de l'Etat, peut accorder la pension par décision motivée.

Si les titres à la pension ne paraissent pas nettement établis, la Commission civile d'invalidité compétente est saisie par le rapport du commissaire de l'Etat.

§ 3. Lors des revisions quinquennales prévues aux articles 8 et 9, le Ministre, sans autre procédure, supprime, réduit, maintient ou augmente la pension conformément aux conclusions de l'Office médico-légal.

§ 4. Les décisions ministérielles prévues par le présent article sont notifiées aux intéressés par lettre recommandée à la poste au domicile élu. Un recours contre cette décision est ouvert au requérant devant la Commission supérieure d'appel. Ce recours doit être motivé et être introduit par lettre recommandée à la poste, adressée au Service des pensions aux victimes civiles du Ministère compétent, dans un délai de 60 jours à dater de la notification de la décision.

Le recours ne suspend pas l'exécution de la décision ministérielle prévue au § 3.

Art. 21.

§ 1. Les demandes de pension introduites par les victimes civiles de la guerre 1940-1945 ou par leurs ayants droit, qui ne peuvent faire l'objet d'une décision ministérielle, sont examinées par des commissions civiles d'invalidité dont le Roi règle l'organisation et le fonctionnement. Ces commissions pourront comprendre une ou plusieurs Chambres. Chaque Chambre sera composée de trois membres, dont un président, un commissaire de l'Etat expert rapporteur et un membre choisi sur une liste double de noms dressée par chacune des associations de déportés, de réfractaires et de victimes civiles de la guerre que le Ministre aura agréées, nommés par le Ministre qui a les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions.

Le président sera choisi parmi les magistrats effectifs, suppléants ou honoraires. Des membres suppléants pourront être nommés. La Chambre peut s'adjointre un médecin à titre consultatif.

§ 2. Ces commissions jouissent de tous pouvoirs d'instruction. Elles peuvent notamment recourir à expertise par l'Office médico-légal et doivent le faire avant d'accorder la pension, si le degré d'invalidité n'a pas été fixé antérieurement par cet Office ou si les causes médicalement admissibles du décès et la relation médicale de causalité entre le fait de guerre et le décès n'ont pas déjà été déterminées par l'O.M.L.

La procédure est écrite. Les décisions sont motivées.

§ 3. L'Administration notifie au demandeur la décision de la Commission par lettre recommandée à la poste au domicile élu. Un recours contre ces décisions est ouvert au requérant devant la Commission supérieure d'appel. Ce recours doit être motivé et être introduit par lettre recommandée à la poste, adressée au Service des pensions des victimes civiles dans un délai de 60 jours, à dater de la notification de la décision.

bewijsbaar blijken mag de Minister, op met redenen omkleed voorstel van de Staatscommissaris, het pensioen bij met redenen omklede beslissing toekennen.

Indien de aanspraken op het pensioen niet onbewijsbaar blijken, wordt de zaak door het verslag van de Staatscommissaris vóór de bevoegde burgerlijke invaliditeitscommissie aanhangig gemaakt.

§ 3. Bij de vijfjaarlijkse herzieningen bepaald in de artikelen 8 en 9 wordt het pensioen, zonder verdere procedure, door de Minister overeenkomstig de conclusies van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst afgeschaft, verminderd, behouden of verhoogd.

§ 4. De ministeriële beslissingen bepaald bij dit artikel worden de belanghebbenden ter kennis gebracht bij een ter post aangetekende brief, aan de gekozen woonplaats te richten. Tegen deze beslissing staat hoger beroep open voor de aanvrager vóór de Hogere Commissie van beroep. Dit beroep moet met redenen omkleed zijn en ingediend bij ter post aangetekende brief, die binnen een termijn van 60 dagen, te rekenen van de betrekking van de beslissing, gericht wordt aan de Dienst der pensioenen voor burgerlijke oorlogsslachtoffers van het bevoegd Ministerie.

Het beroep schorst de tenuitvoerlegging niet op van de ministeriële beslissing, bepaald in § 3.

Art. 21.

§ 1. De pensioenaanvragen, ingediend door de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 of hun rechtverkrijgenden, die het voorwerp niet kunnen uitmaken van een ministeriële beslissing, worden onderzocht door burgerlijke invaliditeitscommissies waarvan de Koning de organisatie en de werking regelt. Deze commissies kunnen uit één of meer Kamers bestaan. Iedere Kamer wordt samengesteld uit drie leden benoemd door de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen der burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, waarvan een voorzitter, een Staatscommissaris deskundig verslaggever en een lid gekozen op een dubbele naamlijst, opgemaakt door iedere door de Minister erkende groepering van gedeponeerde, werkweigeraars en burgerlijke oorlogsslachtoffers.

De voorzitter wordt gekozen uit de effectieve, plaatsvervangende- of ere-magistraten. Plaatsvervangende leden kunnen benoemd worden. De Kamer kan zich een raadgivend geneesheer toevoegen.

§ 2. Deze commissies beschikken over alle macht van onderzoek. Zij mogen onder meer toevlucht nemen tot een deskundig onderzoek door de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst en dienen dit te doen vooraleer het pensioen toe te kennen, indien het invaliditeitspercentage voorheen door die Dienst niet werd vastgesteld of indien de geneeskundig aannemelijke redenen van het overlijden en het geneeskundig oorzakelijk verband tussen de oorlogshandeling en het overlijden niet reeds door de G.G.D. werden bepaald.

De procedure is schriftelijk. De beslissingen zijn met redenen omkleed.

§ 3. Het Bestuur betekent aan de aanvrager de beslissing van de Commissie, bij een ter post aangetekende brief, aan de gekozen woonplaats te richten. Tegen deze beslissingen staat voor verzoeker hoger beroep open vóór de Hogere Commissie van beroep. Dit beroep moet met redenen omkleed zijn en ingediend worden bij een ter post aangetekende brief, die binnen een termijn van 60 dagen, te rekenen van de betrekking van de beslissing, gericht wordt aan de Dienst der pensioenen voor burgerlijke oorlogsslachtoffers van het bevoegd Ministerie.

Art. 22.

§ 1. Il est constitué une Commission supérieure d'appel chargée de se prononcer sur les recours prévus aux articles 20, 21 et 24. Cette Commission est saisie par le rapport du commissaire de l'Etat. Le recours remet en question tous les points de la décision attaquée.

§ 2. La Commission supérieure d'appel peut être divisée en Chambres, selon les nécessités. Chaque Chambre sera composée de cinq membres nommés par le Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions, dont un président, un délégué du Ministre, un médecin et deux membres choisis sur une liste double de noms dressés par chacune des associations de déportés, de réfractaires et de victimes civiles de la guerre, que le Ministre aura agréées. Un commissaire de l'Etat, expert rapporteur, siège auprès de la Commission avec voix consultative.

Le président sera un magistrat à la Cour d'appel, effectif, émérite ou honoraire. Des membres suppléants pourront être nommés.

L'organisation et le fonctionnement de la Commission supérieure d'appel sont réglés par arrêté royal.

§ 3. La Commission supérieure d'appel jouit de tous pouvoirs d'instruction. Elle peut recourir à expertise par l'Office médico-légal et doit le faire :

1° lorsque la contestation porte sur le degré d'invalidité ou lorsque ce degré n'a pas été fixé antérieurement;

2° lorsque la contestation porte sur les causes médicalement admissibles du décès ou sur la relation médicale de causalité entre le fait de guerre et le décès.

La Commission statue en dernier ressort par décision motivée.

§ 4. Le Ministre qui a les intérêts des victimes de la guerre dans ses attributions, et éventuellement la Commission civile d'invalidité ou la Commission supérieure d'appel, apprécieront souverainement si le dommage est dû à un fait de guerre. Toutefois, lorsque le décès résulte d'une infirmité déjà indemnisée en vertu de la présente loi, la compétence des autorités visées ci-dessus se limite, quant à cette appréciation souveraine, à la relation de causalité nécessaire entre le décès et l'infirmité.

Art. 23.

Un recours en annulation est ouvert aux parties, tant à l'Etat qu'au requérant origininaire, contre les décisions de la Commission supérieure d'appel, devant la section d'administration du Conseil d'Etat, conformément à l'article 9 de la loi du 23 décembre 1946. Si l'annulation est prononcée, l'affaire est renvoyée devant la commission autrement composée. Si la décision de la commission de renvoi est annulée par le Conseil d'Etat pour les mêmes motifs que ceux de la première annulation, l'affaire est renvoyée devant la commission d'appel, toutes chambres réunies, qui doit se conformer à l'arrêt du Conseil d'Etat sur le point de droit jugé par lui.

SECTION III.

De la revision des pensions.

Art. 24.

§ 1. La victime peut en tout temps introduire une demande de revision en raison d'aggravation normale, de

Art. 22.

§ 1. Een Hogere Commissie van beroep wordt ingesteld, die er mede belast is over de bij artikelen 20, 21 en 24 bepaalde beroepen uitspraak te doen. De zaak wordt bij deze Commissie aanhangig gemaakt door het verslag van de Staatscommissaris. Het beroep brengt alle punten van de bestreden beslissing opnieuw ter sprake.

§ 2. De Hogere Commissie van beroep kan, naargelang van de vereisten in Kamers ingedeeld worden. Iedere Kamer bestaat uit vijf leden, benoemd door de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen der burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren; zij omvat een voorzitter, een afgevaardigde van de Minister, een geneesheer en twee leden gekozen uit een dubbele naamlijst, opgemaakt door iedere door de Minister erkende groepering van gedeporteerden, werkweigeraren en burgerlijke oorlogsslachtoffers. Een Staatscommissaris, deskundig verslaggever, zetelt in de Commissie met raad gevende stem.

De voorzitter is een effectief, emeritus- of ere-magistraat bij het Hof van beroep. Plaatsvervangende leden kunnen benoemd worden.

Inrichting en werkwijze van de Hogere Commissie van beroep worden bij koninklijk besluit geregeld.

§ 3. De Hogere Commissie van beroep beschikt over alle macht van onderzoek. Zij kan een deskundig onderzoek vragen aan de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst, en moet zulks vragen :

1° wanneer de graad van invaliditeit wordt betwist of niet vroeger was vastgesteld;

2° wanneer de betwisting slaat op de medisch aanvaardbare oorzaken van het overlijden, of op het medisch oorzaakelijk verband tussen de oorlogshandeling en het overlijden.

De Commissie doet in laatste aanleg uitspraak bij een met redenen omklede beslissing.

§ 4. De Minister tot wiens bevoegdheid de belangen van de oorlogsslachtoffers behoren, en eventueel de Burgerlijke Invaliditeitscommissie of de Hogere Commissie van beroep, oordelen souverein of de schade te wijten is aan een oorlogshandeling. Is het overlijden echter het gevolg van een reeds krachtens deze wet vergoed lichaamsgebrek, dan blijft de bevoegdheid van voormelde overheden, wat deze souvereine beoordeling betrifft, beperkt tot het vaststellen van het vereiste oorzaakelijk verband tussen het overlijden en het lichaamsgebrek.

Art. 23.

Hoger beroep tot nietigverklaring van de beslissingen der Hogere Commissie van beroep staat voor de partijen open, zowel voor de Staat als voor de oorspronkelijke verzoeker, bij de afdeling Administratie van de Raad van State, overeenkomstig artikel 9 van de wet van 23 December 1946. Wordt vernietiging uitgesproken, dan wordt de zaak verwezen naar de commissie, anders samengesteld. Indien de beslissing van de commissie, waarnaar de zaak werd verwezen, door de Raad van State wordt vernietigd om dezelfde redenen als die van de eerste vernietiging, dan wordt de zaak verwezen naar de Commissie van beroep, alle kamers verenigd, die zich te voegen heeft naar het arrest van de Raad van State wat betreft het rechtspunt waarover hij zich heeft uitgesproken.

SECTIE III.

Herziening der pensioenen.

Art. 24.

§ 1. Het slachtoffer kan te allen tijde een aanvraag om herziening indienen op grond van normale verergering,

complications ou de séquelles d'infirmités ayant donné lieu à pension.

§ 2. Peuvent, dans les mêmes conditions, solliciter la revision de leur cas :

1° ceux qui ont été déboutés parce que le degré d'invalidité était insuffisant pour créer le titre à pension;

2° ceux qui ont perdu la jouissance d'une pension temporaire parce que le degré d'invalidité n'atteignait plus le minimum requis.

§ 3. Le demandeur en revision est soumis à un examen médical portant sur toutes les blessures et infirmités qu'il a régulièrement fait valoir.

§ 4. Le taux d'invalidité n'est revisé que si l'examen médical révèle une différence d'au moins 10 % par rapport au taux total d'invalidité antérieurement reconnu, sauf s'il s'agit de porter le taux d'invalidité à 10 % ou à 100 %.

Si le taux total d'invalidité n'atteint plus 10 % la pension est supprimée.

§ 5. Le nouveau taux d'invalidité est calculé conformément à l'article 7, et la procédure est celle qui est prévue à l'article 20, §§ 3 et 4.

Art. 25.

Les demandes en revision doivent être introduites par lettre recommandée à la poste, adressée au Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions, à laquelle est joint, à peine de nullité, un certificat médical circonstancié exposant la nature de l'aggravation, de la complication ou de la séquelle invoquées.

La demande en revision sort ses effets le premier jour du mois au cours duquel elle a été introduite. Toutefois le Ministre ou, en cas de recours, la Commission supérieure d'appel, peut, sur avis de l'Office médico-légal, fixer une date postérieure ou déterminer une échelle progressive ou dégressive d'invalidité.

Art. 26.

Les décisions exécutoires rendues par le Ministre en vertu des articles 20 et 24 de la présente loi ainsi que les décisions rendues par les commissions prévues par les articles 21 et 22 de la même loi sont susceptibles de revision, soit pour erreur de fait ou de droit, soit sur production d'éléments nouveaux justifiant la revision.

La revision est provoquée soit à l'initiative du Ministre compétent, soit à la demande de l'intéressé, notifiée au Ministre par lettre recommandée à la poste. Sauf lorsqu'elle est fondée sur la production d'éléments nouveaux, la revision doit être provoquée à peine de forclusion dans un délai de dix ans à dater du jour où la décision est devenue exécutoire.

Si la révision est provoquée à l'initiative du Ministre, celui-ci peut ordonner la suspension en tout ou en partie du paiement des pensions, majorations et allocations accordées en vertu de la présente loi.

Les commissions civiles d'invalidité, en ce qui concerne les décisions qu'elles ont rendues ou celles qui ont été prises par le Ministre en vertu des articles 20 et 24, et la Commission supérieure d'appel, lorsque c'est elle qui a prononcé la décision, statuent sur les cas soumis à révision.

van verwikkeling of van naverschijnselen van lichaamsgebreken waarvoor een pensioen werd toegekend.

§ 2. Onder dezelfde voorwaarden kunnen de herziening van hun geval aanvragen :

1° zij die afgewezen werden omdat de graad invaliditeit onvoldoende was om een aanspraak op pensioen te rechtvaardigen;

2° zij die het genot van een tijdelijk pensioen hebben verloren, omdat de invaliditeitsgraad niet meer het vereiste minimum bereikte.

§ 3. De verzoeker in herziening zal een geneeskundig onderzoek moeten ondergaan voor alle verwondingen en lichaamsgebreken die hij op regelmatige wijze heeft laten gelden.

§ 4. Het percentage invaliditeit wordt niet herzien tenzij uit het geneeskundig onderzoek een verschil van ten minste 10 % blijkt met betrekking tot het voorheen erkende totale percentage invaliditeit, behoudens wanneer het er om gaat het percentage invaliditeit op 10 % of op 100 % te brengen.

Indien het totaal percentage invaliditeit geen 10 % meer bereikt, wordt het pensioen afgeschaft.

§ 5. Het nieuw percentage invaliditeit wordt berekend overeenkomstig artikel 7, en de procedure is die welke in artikel 20, §§ 3 en 4, is bepaald.

Art. 25.

De aanvragen om herziening moeten worden ingediend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, waarbij op straffe van nietigheid is gevoegd een omstandig geneeskundig attest, dat de aard van de ingeroepten verergering, verwikkeling of naverschijnselen uiteenzet.

De aanvraag om herziening heeft uitwerking de eerste dag der maand tijdens welke zij is ingediend. De Minister of, in geval van verhaal, de Hogere Commissie van beroep kan echter op advies van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst een latere datum vaststellen of een stijgende of dalende schaal van invaliditeit bepalen.

Art. 26.

De uitvoerbare beslissingen, genomen door de Minister krachtens artikelen 20 en 24 van deze wet, evenals de beslissingen, genomen door de bij artikelen 21 en 22 derzelfde wet bepaalde commissies, zijn voor herziening vatbaar, hetzij wegens dwaling omtrent het feit of het recht, of vergissing in de toepassing van de wet, hetzij ingevolge voorlegging van nieuwe gegevens die een herziening rechtvaardigen.

De herziening geschieft hetzij op initiatief van de bevoegde Minister, hetzij op verzoek van de belanghebbende, aan de Minister betekend bij een ter post aangetekende brief. Behalve wanneer zij gegrond is op de voorlegging van nieuwe gegevens, moet de herziening, op straffe van verval, uitgelokt worden binnen een termijn van tien jaar, te rekenen van de dag waarop de beslissing uitvoerbaar is geworden.

Wanneer de herziening geschieft op initiatief van de Minister, kan deze laatste bevelen dat de uitbetaling van de krachtens deze wet verleende pensioenen, verhogingen en uitkeringen geheel of gedeeltelijk zal worden geschorst.

Over de ter herziening voorgelegde gevallen wordt uitspraak gedaan door de burgerlijke invaliditeitscommissies, wat betreft de beslissingen die zij genomen hebben of die krachtens artikelen 20 en 24 door de Minister genomen werden, en door de Hogere Commissie van beroep, wat betreft de door haar genomen beslissingen.

La décision de la Commission civile d'invalidité est susceptible de recours devant la Commission d'appel.

La revision sort ses effets au premier jour du mois de la demande en revision. Toutefois les effets de la revision peuvent, sur décision motivée, rétroagir à une date antérieure :

- 1° En cas d'erreur de l'Administration;
- 2° En cas de manœuvres frauduleuses ou de déclarations fausses ou sciemment incomplètes des bénéficiaires.

Les sommes payées indûment aux requérants ne sont récupérables que dans les cas visés au 2° ci-dessus.

Si l'erreur dans une décision est constatée avant l'approbation par la Cour des Comptes de la pension ou de ses majorations éventuelles et si la revision ne peut préjudicier aux droits de l'intéressé, la décision erronée est surchargée ou modifiée, sans plus, par le Ministre, avec effet à la date où elle fut rendue.

SECTION IV.

De la reprise d'instance.

Art. 27.

Le décès du requérant interrompt la procédure.

La reprise d'instance s'opère par la notification du décès, qui doit être adressée, sous peine de forclusion, dans les douze mois à compter du décès du requérant, sauf cas de force majeure à apprécier par la Commission compétente. Le décès doit être notifié par lettre recommandée à la poste, adressée au Ministre qui a les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions, par l'héritier le plus diligent ou par toute personne qui peut prétendre à un intérêt dans la succession du défunt, à l'exclusion des créanciers.

CHAPITRE V.

Des causes d'exclusion, de déchéance et de surseance.

Art. 28.

Sont exclus du bénéfice de la présente loi :

1° Ceux qui ont été l'objet d'une condamnation coulée en force de chose jugée prononcée par application de l'arrêté-loi du 10 novembre 1945, simplifiant la procédure dans certains cas d'infraction contre la sûreté extérieure de l'Etat, ou qui ont été l'objet d'une condamnation coulée en force de chose jugée du chef d'infraction :

aux dispositions du titre I du livre II du Code pénal sur les crimes et délits contre la sûreté de l'Etat ou aux articles 17 et 18 de la loi du 27 mai 1870 contenant le Code pénal militaire;

aux dispositions de l'arrêté-loi du 10 janvier 1941 relatif aux mesures de dépossession effectuées par l'ennemi;

aux dispositions de l'arrêté-loi du 10 avril 1941 relatif à l'interdiction de relations d'ordre économique avec l'ennemi.

2° Ceux qui ont encouru la déchéance de la nationalité belge de plein droit, soit par application des articles 18bis et 18ter des lois coordonnées sur la nationalité, soit par application de l'arrêté-loi du 20 juin 1945 sur la déchéance de la nationalité belge.

Tegen de beslissing van de Burgerlijke invaliditeitscommissie kan beroep aangetekend worden vóór de Commissie van beroep.

De herziening heeft uitwerking de eerste dag van de maand tijdens welke de aanvraag om herziening werd ingediend. Zij kan echter, op een met redenen omklede beslissing, terugwerkende kracht hebben tot een vroegere datum :

1° in geval van dwaling vanwege het Bestuur;

2° in geval van bedrieglijke handelingen of van valse of wetens onvolledige verklaringen vanwege de rechthebbenden.

De aan de verzoekers ten onrechte uitgekeerde sommen zijn slechts terugvorderbaar in de onder 2° hierboven vermelde gevallen.

Indien de dwaling in een beslissing wordt vastgesteld vooraleer het Rekenhof het pensioen of de eventuele verhogingen heeft goedgekeurd en indien de herziening de belanghebbenden in hun rechten niet kan verkorten, wordt door de Minister over de verkeerde beslissing heen geschreven of wordt zij door hem gewijzigd, zonder meer, met uitwerking op de dag van de uitspraak.

SECTIE IV.

Hervatting van het geding.

Art. 27.

Het overlijden van verzoeker stuit de procedure.

De hervatting van het geding gescheert door kennisgeving van het overlijden, die op straffe van verval binnen twaalf maanden te rekenen van het overlijden van verzoeker moet worden gedaan, behoudens geval van overmacht ter beoordeling van de Bevoegde Commissie. Van het overlijden moet bij een ter post aangetekende brief, aan de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen van de oorlogsslachtoffers behoren, kennis worden gegeven door de meest gereide erfgenaam of door al wie kan beweren enig belang te hebben bij de nalatenschap van de overledene, met uitsluiting van de schuldeisers.

HOOFDSTUK V.

Gronden van uitsluiting, verval en opschorting.

Art. 28.

Voor deze wet komen niet in aanmerking :

1° Zij die het voorwerp zijn geweest van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling, uitgesproken bij toepassing van de besluitwet van 10 November 1945 tot vereenvoudiging der procedure in sommige gevallen van misdrijf tegen de uitwendige veiligheid van de Staat, of die het voorwerp zijn geweest van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling wegens inbreuk op :

het bepaalde in titel I van boek II van het Wetboek van Strafrecht betreffende de misdaden en wanbedrijven tegen de veiligheid van de Staat, en op de artikelen 17 en 18 van de wet van 27 Mei 1870 houdende het Krijgsstrafwetboek;

het bepaalde in de besluitwet van 10 Januari 1941 inzake de door de vijand genomen maatregelen houdende ontheffing uit het bezit;

het bepaalde in de besluitwet van 10 April 1941 betreffende het verbod van economische betrekkingen met de vijand.

2° Zij die van rechtswege van de Belgische nationaliteit vervallen zijn verklaard, hetzij bij toepassing van de artikelen 18bis en 18ter van de samengeordende wetten op de nationaliteit, hetzij bij toepassing van de besluitwet van 20 Juni 1945 betreffende het verval van de Belgische nationaliteit.

3° Ceux qui ont été déchus à perpétuité ou à temps des droits prévus à l'article 123sexies du Code pénal, en vertu des dispositions légales relatives à l'épuration civique.

4° Les personnes ayant travaillé volontairement pour l'ennemi, lorsque le fait de guerre à l'origine du dommage est survenu au cours du volontariat.

Les personnes qui, avant le 6 octobre 1942, ont été employées en Allemagne ou dans des pays occupés par l'ennemi, la Belgique et le Nord de la France exceptés, sont présumées, jusqu'à preuve du contraire, l'avoir été volontairement.

Il en est de même de celles qui, n'appartenant pas aux classes de milice de 1920 à 1924, ont été mises au travail en Allemagne après le 6 septembre 1943, sauf lorsqu'elles ont été arrêtées par l'ennemi en vue de leur déportation.

Les dispositions des deux alinéas qui précèdent ne s'appliquent pas aux habitants de la partie de la Belgique soumise de force à la législation allemande qui ont été mis au travail en exécution de cette législation.

5° Les ayants droit dont la demande de pension est fondée sur le décès de personnes elles-mêmes visées aux 1°, 2° et 3° du présent article.

Art. 29.

Sont déchus du droit à la pension :

- a) ceux qui perdent la nationalité belge;
- b) l'époux survivant ou l'ascendant déchu de la puissance paternelle.

Art. 30.

L'intéressé condamné à une peine privative de liberté pour crime ou pour délit ne peut prétendre à pension et est déchu de la jouissance de celle-ci ainsi que des indemnités et majorations y afférentes :

- a) pendant une durée égale à celle de la peine lorsque celle-ci est de deux ans ou plus;
- b) pendant deux ans lorsque la peine est inférieure à ce temps, si l'intéressé se trouvait en état de récidive légale;
- c) pendant le temps où l'intéressé ayant encouru la condamnation réside à l'étranger.

Art. 31.

L'octroi et le paiement de la pension sont tenus en suspens lorsque, sous le coup de poursuites judiciaires pour crimes ou pour délits, l'intéressé réside en pays étranger.

Art. 32.

La Commission supérieure d'appel peut, par décision motivée, refuser ou retirer le bénéfice de la pension aux victimes et ayants droit :

1° lorsque les victimes ou les ayants droit ont démerité en raison de leur attitude à l'égard de l'ennemi pendant l'occupation;

2° lorsque la personne dont le décès a donné ouverture à la demande de pension a commis des actes :

- a) qui l'auraient fait ranger dans une des trois premières catégories visées à l'article 28 si l'action publique n'avait pas été éteinte par le décès;
- b) qui auraient entraîné la déchéance à perpétuité ou à

3° Zij die tijdelijk of levenslang zijn ontzet van de rechten bepaald in artikel 123sexies van het Wetboek van Strafrecht, krachtens de wetsbepalingen betreffende de epuratie inzake burgertrouw.

4° De personen die vrijwillig voor de vijand hebben gewerkt, wanneer de oorlogshandeling, oorzaak van de schade, zich heeft voorgedaan terwijl zij vrijwillig werkten.

De personen die vóór 6 October 1942 in Duitsland of in door de vijand bezette landen, België en Noord-Frankrijk uitgezonderd, zijn tewerkgesteld geweest, worden, behoudens tegenbewijs, vermoed er vrijwillig te hebben gewerkt.

Hetzelfde geldt voor hen die, zonder tot de militielichingen 1920 tot 1924 te behoren, na 6 September 1943 in Duitsland werden tewerkgesteld, behalve indien zij door de vijand werden aangehouden om gedeporteerd te worden.

De beschikkingen uit de vorige twee ledenvaren niet van toepassing op de inwoners van het gedeelte van België dat met geweld aan de Duitse wetgeving werd onderworpen en die bij toepassing van die wet werden tewerkgesteld.

5° De rechtverkrijgenden wier pensioenaanvraag gesteund is op het overlijden van personen die zelf in het 1°, 2° en 3° van dit artikel worden bedoeld.

Art. 29.

Van het recht op pensioen zijn vervallen :

- a) zij die de Belgische nationaliteit verliezen;
- b) de overlevende echtgenoot of de bloedverwant in de opgaande linie die van de ouderlijke macht zijn vervallen.

Art. 30.

De belanghebbende die wegens misdaad of wanbedrijf tot een vrijheidsstraf werd veroordeeld, kan geen aanspraak maken op pensioen en is vervallen van het genot van het pensioen alsmede van de er aan verbonden vergoedingen en verhogingen :

- a) voor een duur gelijk aan die van de straf, wanner deze twee jaar of meer beloopt;
- b) twee jaar lang, wanner de straf van kortere duur is, indien de belanghebbende in staat van wettelijke herhaling verkeerde;
- c) zolang de belanghebbende, die veroordeeld is geworden, in het buitenland verblijft.

Art. 31.

De toekenning en de uitbetaling van het pensioen worden in beraad gehouden wanner de belanghebbende, wegens misdaden of wanbedrijven gerechtelijk vervolgd, in het buitenland verblijft.

Art. 32.

De Hogere Commissie van beroep kan bij een met redenen omklede beslissing het recht op pensioen aan de slachtoffers en rechtverkrijgenden weigeren of het hun ontrekken :

1° wanner de slachtoffers of de rechtverkrijgenden tijdens de bezetting een afkeurenswaardige houding tegenover de vijand hebben gehad;

2° wanner de persoon, wiens overlijden aanleiding tot de pensioenaanvraag is geweest, daden heeft verricht :

- a) die hem in een van de eerste drie categorieën in artikel 28 bedoeld zouden hebben geplaatst, indien de publieke vordering niet door het overlijden was vervallen;
- b) die levenslang of tijdelijk verval van de rechten be-

temps des droits prévus à l'article 123sexies du Code pénal, en vertu des dispositions relatives à l'épuration civique;

3° lorsque les ayants droit sont jugés indignes du droit à la pension en raison de leur attitude envers le défunt du vivant de celui-ci, ou en raison d'injures graves faites à sa mémoire.

Lorsque la Commission retire une pension, elle fixe la date à laquelle le retrait de la pension prend effet.

CHAPITRE VI. Dispositions diverses.

Art. 33.

§ 1. Si, pour une cause non imputable aux intéressés, la révision quinquennale des revenus ne peut se faire en temps utile, les pensions prévues aux articles 6, 13 et 16, § 1, peuvent être octroyées à titre provisoire, mais à concurrence seulement des minima prévus par la présente loi en fonction des revenus.

§ 2. Lorsque les titres à réparation des dommages visés par l'article 4 de la présente loi paraissent établis, le Ministre qui a les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions peut, le cas échéant, après expertise de l'Office médico-légal, faire payer aux requérants une avance égale au montant de la pension. Cette avance ne peut être payée ou est suspendue dans le cas où le retard dans le prononcé de la décision prévue au premier alinéa de l'article 4 de la présente loi est dû à la négligence des intéressés.

L'ensemble des avances ainsi payées vient en déduction des arriérés éventuels de pensions. Elles ne sont récupérables qu'en cas de dol du requérant, constaté par la décision définitive de rejet de la Commission compétente.

Art. 34.

§ 1. Les pensions, allocations, indemnités et majorations accordées en vertu de la présente loi sont personnelles et viagères. Elles sont incessibles.

Elles ne peuvent être saisies ni faire l'objet de retenues que selon les quotités et circonstances ci-après :

a) A concurrence d'un cinquième en cas de débet envers l'Etat;

b) A concurrence des deux tiers, à titre de prélèvements pour frais d'entretien des personnes placées dans un hospice ou un hôpital, dans un asile ou dans une colonie d'aliénés, dans une maison de refuge ou un dépôt de mendicité, dans un établissement de défense sociale ou dans tout autre établissement de bienfaisance, lorsque les frais d'entretien sont à charge des pouvoirs publics;

c) A concurrence d'un tiers pour cause d'*obligation alimentaire légale*;

d) A concurrence d'un tiers afin d'assurer l'exécution des contrats conclus avec l'Œuvre nationale des invalides de la guerre, conformément à la loi du 30 juin 1951 relative aux opérations de prêts à faire aux bénéficiaires de l'Œuvre nationale des Invalides de la guerre, de l'Œuvre nationale des Orphelins, Veuves et Ascendants des victimes de la guerre et de l'Œuvre nationale des Anciens Combattants, Déportés et Prisonniers politiques.

paald in artikel 123sexies van het Wetboek van Strafrecht tot gevolg zouden hebben gehad, krachtens de bepalingen op de epuratie inzake burgertrouw;

3° wanneer de rechtverkrijgenden het recht op pensioen onwaardig worden geacht wegens hun houding ten opzichte van de overledene tijdens zijn leven, of wegens een grove belediging tegen zijn nagedachtenis.

Wanneer de Commissie een pensioen intrekt, bepaalt zij op welke datum de intrekking van het pensioen een aanvang neemt.

HOOFDSTUK VI. Diverse bepalingen.

Art. 33.

§ 1. Indien, wegens een oorzaak buiten de wil van de betrokkenen, de vijfjaarlijkse herziening der inkomsten niet te gepasteen tijde kan geschieden, kunnen de pensioenen, waarvan sprake in de artikelen 6, 13 en 16, § 1, bij voorraad worden toegekend, doch slechts ten belope van de minima, die bij deze wet in verhouding tot de inkomsten worden bepaald.

§ 2. Wanneer de rechten op herstelling van zodanige schade als in artikel 4 van de tegenwoordige wet bedoeld, gegronde schijnen, kan de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen der oorlogsslachtoffers behoren, bij voorkomend geval na deskundig onderzoek door de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst, aan verzoekers een voorschot doen uitbetaalen, dat gelijk is aan het bedrag van het pensioen. Dit voorschot kan niet worden uitbetaald of wordt opgeschort, ingeval het aan de nalatigheid van de belanghebbenden te wijten is dat de uitspraak van de beslissing, bepaald in het eerste lid van artikel 4 van deze wet, werd verdaagd.

De gezamenlijke aldus uitbetaalde voorschotten worden op de eventuele pensioenachterstallen in mindering gebracht. Zij zijn niet terugvorderbaar, tenzij in geval van bedrog vanwege verzoeker, dat door de afwijzende eindbeslissing van de bevoegde Commissie is vastgesteld.

Art. 34.

§ 1. De pensioenen, uitkeringen, vergoedingen en verhogingen, krachtens deze wet verleend, zijn persoonlijk en levenslang. Zij kunnen niet afgestaan worden.

Zij zijn niet vatbaar voor beslag of afhouding behalve in de volgende mate en in de hierna vermelde omstandigheden :

a) tot beloop van een vijfde, in geval van schuld tegenover de Staat;

b) tot beloop van twee derde, als afhouding voor onderhoudskosten van personen opgenomen in een godshuis of een hospitaal, in een krankzinnigengesticht of -kolonie, in een toevluchtshuis of een bedelaarsgesticht, in een inrichting voor bescherming der maatschappij of in enige andere weldadigheidsinstelling, wanneer de onderhoudskosten ten laste van de openbare besturen komen;

c) tot beloop van een derde *wegens wettelijke uitkering tot levensonderhoud*;

d) tot beloop van een derde ten einde te voorzien in de uitvoering van de overeenkomsten gesloten met het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden, overeenkomstig de wet van 30 Juni 1951 betreffende het toestaan van leningen aan de beneficianten van het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden, van het Nationaal Werk van de Wezen, Weduwen en Bloedverwanten in de opgaande linie van de Oorlogsslachtoffers en van het Nationaal Werk voor Oud-strijders, Weggevoerden en Politieke Gevangenen.

En cas de concours entre plusieurs des retenues autorisées au présent article, il y a lieu à réduction proportionnelle, respectant les maxima et les quotités qui y sont fixés.

En aucun cas, l'ensemble des retenues ne pourra dépasser les deux tiers des pensions, indemnités et majorations.

Art. 35.

§ 1. Les décisions exécutoires d'octroi ou de rejet de pensions, allocations, indemnités ou majorations, ainsi que les transactions d'octroi relatives au même objet rendues antérieurement à la mise en vigueur de l'ensemble de la présente loi, en exécution des dispositions légales antérieures, sont revisées conformément à la présente loi :

d'office, s'il s'agit de décisions d'octroi;

à la demande du requérant, introduite dans les délais fixés à l'article 18, s'il s'agit de décisions de rejet.

Le Roi règle la procédure de révision; la révision sort ses effets à l'entrée en vigueur de la présente loi.

Dans le cas où, pour une cause non imputable au requérant, la révision d'office imposée à l'alinéa précédent n'aurait pu être réalisée avant l'entrée en vigueur de l'ensemble de la présente loi, le Ministre peut ordonner que tout ou partie des pensions, allocations et majorations, accordées antérieurement, continue à être liquidé à titre d'avance à l'intéressé. Les avances ainsi payées viennent en déduction du montant des pensions, majorations et indemnités, telles qu'elles seront éventuellement établies lors de la révision.

Au cas où ces avances ne peuvent être déduites parce qu'elles sont supérieures au nouveau montant de la pension ou parce que celle-ci est supprimée, elles ne sont récupérables qu'en cas de dol du requérant, constaté par la Commission supérieure d'appel.

Les décisions exécutoires d'octroi et les transactions visées au présent paragraphe, premier alinéa, sont validées jusqu'à la mise en vigueur de la présente loi.

§ 2. S'il s'agit de demandes introduites avant l'entrée en vigueur de l'ensemble de la présente loi et n'ayant pas fait l'objet de décision exécutoire, il est statué sur ces demandes conformément à la présente loi.

Toutefois, pour la période précédant l'entrée en vigueur de l'ensemble de la même loi :

1° Le montant des pensions ainsi que des majorations, allocations et indemnités diverses y afférentes est calculé conformément aux dispositions légales antérieures;

2° Le second alinéa de l'article premier des lois coordonnées par l'arrêté royal du 19 août 1921 sur les réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre reste d'application.

Art. 36.

Les pensions, allocations et indemnités d'invalidité et d'y ayant droit prévues par la présente loi sont assimilées aux pensions visées à l'article 29, § 4, 2°, des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus; elles sont exonérées des impôts directs et de toutes taxes similaires et ne peuvent entrer en ligne de compte pour le calcul de l'impôt complémentaire personnel.

Art. 37.

Leur vie durant, les personnes pensionnées pour invalidité en vertu de la présente loi recevront gratuitement de l'Œuvre nationale des invalides de la guerre, tous les appareils de prothèse et autres, nécessités par leur infirmité.

In geval van samenloop van verschillende afhoudingen bij dit artikel toegelaten, worden zij evenredig verminderd met inachtneming van de daarin bepaalde maxima en bedragen.

In geen geval mag het totaal der afhoudingen twee derde van de pensioenen, vergoedingen en verhogingen, te boven gaan.

Art. 35.

§ 1. De uitvoerbare beslissingen tot toekenning of afwijzing van pensioenen, uitkeringen, vergoedingen of verhogingen, alsmede de transacties tot toekenning die hetzelfde beogen, die vóór de inwerkingtreding van geheel deze wet ter uitvoering van de vroeger geldende wetsbepalingen zijn gewezen, worden overeenkomstig deze wet herzien :

ambtshalve, indien het beslissingen tot toekenning geldt;
op aanvraag van de verzoeker, ingediend binnen de bij artikel 18 gestelde termijnen, indien het afwijzende beslissingen geldt;

De Koning regelt de procedure tot herziening; de herziening heeft uitwerking met ingang van de inwerkingtreding van deze wet.

Wanneer om een oorzaak die niet aan verzoeker te wijten is, de in het voorgaand lid voorgeschreven herziening van ambtswege niet vóór de inwerkingtreding van geheel deze wet is kunnen geschieden, kan de Minister bevelen dat de vroeger toegekende pensioenen, vergoedingen en verhogingen, geheel of gedeeltelijk aan belanghebbende verder als voorschot worden uitbetaald. De aldus uitbetaalde voorschotten komen in mindering van het bedrag van de pensioenen, vergoedingen en verhogingen, zoals deze eventueel bij de herziening zullen worden bepaald.

Ingeval deze voorschotten niet afgetrokken kunnen worden omdat zij groter zijn dan het nieuw bedrag van het pensioen, of omdat dit laatste werd afgeschaft, zijn zij niet terugvorderbaar, tenzij in geval van bedrog van verzoeker, dat door de Hogere Commissie van beroep is vastgesteld.

De executoire beslissingen tot toekenning en de dadingen, bedoeld bij dit paragraaf, eerste lid, worden geldig verklaard tot de indiening van geheel deze wet.

§ 2. Over aanvragen die vóór het in werking treden van geheel deze wet werden ingediend en die niet het voorwerp van uitvoerbare beslissingen zijn geweest, wordt uitspraak gedaan overeenkomstig deze wet.

Nochtans, voor de periode welke het in werking treden van geheel deze wet voorafgaat :

1° Wordt het bedrag van de pensioenen, alsmede der verschillende verhogingen, toeslagen en vergoedingen die er toe behoren berekend overeenkomstig de vroegere wettelijke bepalingen;

2° Blijft het tweede lid van het eerste artikel van de door het koninklijk besluit van 19 Augustus 1921 samengeordende wetten op het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers van toepassing.

Art. 36.

De bij deze wet bepaalde pensioenen, uitkeringen en vergoedingen wegens invaliditeit en als rechtverkrijgende zijn gelijkgesteld met de pensioenen bedoeld bij artikel 29, § 4, 2°, van de samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen; zij zijn vrijgesteld van directe belastingen en van alle soortgelijke belastingen en mogen niet medegeteld worden voor de berekening van de aanvullende personele belasting.

Art. 37.

Hun leven lang ontvangen degenen die krachtens deze wet wegens invaliditeit zijn gepensionneerd, kosteloos van het Nationaal Werk voor oorlogsinvaliden alle prothesen en andere toestellen welke hun lichaamsgebrek vereist.

Art. 38.

La correspondance relative aux demandes de pension, adressée aux commissaires de l'Etat, au Service des pensions aux victimes civiles, aux présidents et greffiers des commissions, a lieu en franchise de port.

Art. 39.

Les pouvoirs attribués par la présente loi au Ministre qui a les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions peuvent être délégués par lui, sous sa responsabilité et son contrôle, à un ou plusieurs fonctionnaires relevant de son ministère.

Art. 40.

Les commissaires principaux et les commissaires de l'Etat chargés d'appliquer la loi du 26 février 1947 organisant le statut des prisonniers politiques, la loi du 5 février 1947 organisant le statut des étrangers prisonniers politiques, l'arrêté-loi du 24 décembre 1946 organisant le statut des résistants civils et des réfractaires, l'arrêté-loi du 24 décembre 1946 organisant le statut des déportés pour le travail obligatoire, la loi du 1er septembre 1948 organisant le statut des résistants par la presse clandestine, et la présente loi, ont la même compétence que celle attribuée par la loi du 19 août 1947 relative à la preuve testimoniale en matière de dommages causés aux personnes, résultant de la guerre de 1940, à tout organisme institué en vue de la constatation, de l'évaluation ou de l'indemnisation de dommages causés aux personnes par suite de la guerre de 1940.

Ils ont, dans l'exercice de leurs fonctions, la qualité d'officier de police judiciaire.

Art. 41.

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1954. Il pourra, toutefois, être procédé dès la publication à la révision prévue au deuxième alinéa du § 1 de l'article 35.

CHAPITRE VII.

Dispositions transitoires.

Art. 42.

La dernière phrase de l'article 3 de la loi du 1er juin 1949 accordant une indemnité d'attente sur pension aux invalides civils des deux guerres ainsi qu'aux veuves et orphelins des victimes civiles de la guerre 1940-1945 est remplacée par le texte qui suit, avec effet au 1er juillet 1949 :

Seront déduites de la dite allocation et selon les règles fixées ci-après, les allocations familiales perçues soit en vertu des législations relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés ou aux allocations familiales pour travailleurs indépendants, soit en vertu de la législation relative aux chômeurs involontaires.

Lorsqu'il s'agira des allocations familiales prévues par les articles 50bis et 56bis des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, les déductions seront calculées selon les barèmes légaux successivement en vigueur.

Lorsqu'il s'agira des allocations familiales prévues par les articles 40, 42 et 56 des lois coordonnées relatives aux allo-

Art. 38.

De briefwisseling aangaande de pensioenaanvragen, gericht aan de Staatscommissarissen, de Dienst der Pensioenen voor oorlogsslachtoffers, de voorzitters en griffiers van de commissies, geschiedt portvrij.

Art. 39.

De Minister tot wiens bevoegdheid de belangen der burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, kan de hem bij deze wet toegekende macht, op zijn verantwoordelijkheid en onder zijn toezicht, overdragen aan een of verschillende ambtenaren die tot zijn ministerie behoren.

Art. 40.

De Hoofdstaatscommissarissen en de Staatscommissarissen belast met de toepassing van de wet van 26 Februari 1947 tot inrichting van het statuut der politieke gevangenen, de wet van 5 Februari 1947 tot inrichting van het statuut der vreemdelingen-politieke gevangenen, de besluitwet van 24 December 1946 tot inrichting van het statuut der burgerlijke weerstanders en werkweigeraars, de besluitwet van 24 December 1946 tot inrichting van het statuut der weggevoerden tot de verplichte tewerkstelling, de wet van 1 September 1948 houdende inrichting van het statuut der weerstanders door de sluikpers, en de tegenwoordige wet, hebben dezelfde bevoegdheid als die welke de wet van 19 Augustus 1947 betreffende het bewijs door getuigen inzake uit de oorlog van 1940 voortspruitende schade aan personen verleent aan elk organisme dat opgericht werd met het oog op de vaststelling, de schatting of de vergoeding van de schade die ten gevolge van de oorlog van 1940 aan de personen werd toegebracht.

In de uitoefening van hun ambt hebben zij de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie.

Art. 41.

Deze wet treedt in werking *op 1 Januari 1954*. Tot de in het tweede lid van § 1 van artikel 35 bepaalde herziening kan echter vanaf de bekendmaking worden overgegaan.

HOOFDSTUK VII.

Overgangsbepalingen.

Art. 42.

De laatste zin van artikel 3 der wet van 1. Juni 1949 tot toekenning van een wachtpenning op pensioen aan de burgerlijke invaliden van beide oorlogen, alsmede aan de weduwen en wezen der burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945, wordt door de navolgende tekst vervangen met uitwerking op 1 Juli 1949 :

Worden, volgens de hierna bepaalde regels, op deze vergoeding in mindering gebracht, de kindertoeslagen ontvangen, hetzij krachtens de wetgeving betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders of de gezinsvergoedingen voor zelfstandige arbeiders, hetzij krachtens de wetgeving betreffende de onvrijwillige werklozen.

Wanneer het de kindertoeslagen betreft, vastgesteld bij de artikelen 50bis en 56bis der samengeordende wetten betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders, worden de verminderingen berekend naar de achtereenvolgens geldende wettelijke schalen.

Wanneer het de gezinsvergoedingen betreft, vastgesteld bij de artikelen 40, 42 en 56 der samengeordende wetten

cations familiales pour travailleurs salariés ou par la législation relative aux allocations familiales pour travailleurs indépendants et de celles prévues pour les chômeurs involontaires, les déductions seront faites sur base des allocations accordées à l'enfant bénéficiaire, soit au 1er juillet 1949, soit à la date de l'entrée en jouissance de l'allocation d'orphelin de victime civile si cette entrée en jouissance est postérieure au 1er juillet 1949 et en faisant toutefois application des barèmes légaux successivement en vigueur.

Les déductions restent fixées sur cette base, sauf sur demande des attributaires des allocations familiales justifiant qu'une modification survenue dans la situation des enfants bénéficiaires entraîne une réduction des déductions fixées à l'alinéa qui précède.

Cette réduction est appliquée à dater de la modification intervenue.

Wanneer het de kindertoeslagen betreft, vastgesteld betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders of door de wetgeving betreffende de gezinsvergoedingen voor zelfstandige arbeiders, en die welke vastgesteld werden voor de onvrijwillige werklozen, worden de afhoudingen gedaan op grondslag van de toeslagen, die aan het rechthebbende kind werden verleend hetzij op 1 Juli 1949, hetzij op de datum waarop het voor de eerste maal zijn toeslag als wees van een oorlogsslachtoffer ontvangt, indien deze ingenottreding valt na 1 Juli 1949, met toepassing evenwel van de achtereenvolgens geldende wettelijke schalen.

De afhoudingen blijven op die grondslag vastgesteld, behalve op aanvraag van de verkrijgers der kindertoeslagen, wanneer bewezen wordt dat een wijziging, die zich in de toestand van de rechthebbende kinderen heeft voorgedaan, een vermindering van de in het vorig lid vastgestelde afhoudingen tot gevolg moet hebben.

Die vermindering wordt toegepast van de datum af, waarop de wijziging zich heeft voorgedaan.